

Novi list izhaja vsak četrtek zjutraj. — Uredništvo in uprava sta v Gorici via Mameli 5; telefon št. 308. — Poduredništvo in podružnica uprave v Trstu via Valdirivo 19/III; telefon št. 39-08. — Uradne ure vsak delavnik od 9. do 12. ure.

Novi list

Naročnina za celo leto 15 L., za pol leta 8 L. Za inozemstvo 30 L. — Trgovski oglasi po 1.— L., osmrtnice, poroke, poslana, oglasi denarnih zavodov itd. po 1.50 L. za 1 mm v stolpcu. — Mali oglasi po 50 stot. za besedo, najmanj 5 lir.

STEV. II.

V GORICI, ČETRTEK 13. MARCA 1930.

LETO II.

Tedenski koledarček.

14. marca, petek: Kvatre. Matilda; Pavlina. — 15., sobota: Kvatre. Klemen M., spozn.; Kristofor, mučenec. — 16., nedelja: 2. postna nedelja. Hilarij in Tacijan, mučenec. — 17., ponedeljek: Patrik, škof; Jedert, devica. — 18., torek: Ciril Jeruzalemski, cerkv. uč. — 19., sreda: Jožef, ženin Marije Device. — 20., četrtek: Aleksandra, mučenica; Janez P.

V petek, dne 14. marca je ščip; dež in sneg.

Novice.

Za podvig kmetijstva.

Preteklo soboto je vladni načelnik dal znamenje za odhod avtomobilov, ki bodo kot potujoča razstava za žitno bitko prepotovali vso Italijo. Avtomobilna vrsta je sestavljena iz osmih po 10 metrov dolgih avtov, zadaj pa sledi še šest tovornih voz. Avtomobili so prirejeni kot razstavni prostori raznih žitnih vrst, gnojil, poljedelskih strojev itd. S seboj vozijo tudi kino, ki bo kazal na platnu umno kmetovanje. Ta vlak avtomobilov bo prevozil najprej južno Italijo; pozneje se obrne na sever proti našim krajem.

Prebitek.

Poslancem v zbornici so razdelili načrt proračuna za l. 1930.—31. V proračunu je izkazanih 262 milijonov prebitka.

Tudi v Ameriki.

Pred 14 dnevi se je v senatski zbornici Združenih držav vnela ostra razprava o brezposelnosti. Celotna vladna klopca so se začudili, ko je neki senator zatrjeval, da je v Združenih državah 3 milijone brezposelnih.

Konec besedi.

Pred časom smo poročali o borbi, ki se je razvila radi obnovitve oglejskega patrijarhata. V tržaških, videmskih, beneških in goriških listih so bile dolge razprave, kje naj bo sedež: v Trstu, v Vidmu, Gorici, Benetkah ali Ogleju. Zdaj je napravil temu boj, ki je zavzemal že ostre oblike, konec novi državni tajnik sv. stolice Pacelli, ki je sporočil beneškemu nadškofu v posebnem pismu, da na obnovitev oglejskega patrijarhata v Vatikanu nihče ne misli.

Nesreča ne počiva.

V tržaško mestno bolnišnico so pripeljali Petra Grgiča iz Pliskovice. V kamnolomu blizu Ponikev je padel v globok jarek in si zlomil levo nogo. — Delovodja Riharda Lukeža iz Manzovijeve ulice v Trstu je v pristanišču povozil vlačilec in mu zdrobil levo stopalo. — Delavec Jožef Furlanič iz Škednja je bil na delu v tržaškem pristanišču. Nenadoma se je z dvigala

odtrgal težek zaboj in padel na delavca. Furlaniču je zlomilo levo roko. Oba se zdravita v bolnišnici. — Zidar Alojzij Colja iz Gabrovice je padel s strehe vojaškega hleva, ki je prizidan novim vojašnicam v Rocolu. Zlomil si je desno nogo. Z rešilnim avtomobilom so ga peljali v bolnišnico. — V tržaško bolnišnico so pripeljali tudi Ivana Križmana iz Vrhovelj. Z Opčin je peljal cement proti domu. Blizu Repentabra so se mu voli splašili. Skočil je z voza in padel tako nesrečno, da so mu šla kolesa čez prste. Zmečkana ima oba prstanca.

Zopet.

Komaj so potihnili glasovi o strahoviti nesreči na Škotskem na Silvestrovo, kjer je zgorelo 80 otrok v kinematografu, že poročajo listi o enaki nesreči, ki se je pripetila na Koreji v nedeljo popoldne (Koreja je polotok na severni kitajski obali in je pod japonsko nadvlado). Otroci neke ljudske šole so bili v kinu pri proslavi japonske zmage nad Rusi pri Mukdenu, ko je nenadoma začelo goreti. Od 134 šolarčkov so 104 zgoreli, 4 so pa močno opečeni.

Zlikovska predrznost.

Sredi Rima ima prodajalno znan zlatar Hektor Menichini. Pretekli četrtek dopoldne je baš čistil neko zlatnino, ko je pridrdral pred vrata avto. Izstopita lepo uniformiran orožniški stotnik in marešal. Preplašenemu zlatarju pokaže stotnik pisanje in pečate z državnega pravdnništva, češ da ga mora aretirati, ker je kupil ukradenno blago, in da mora zaseči vse bisere in dragulje. Zlatar je sicer kazal pravilne račune, a ni nič pomagalo. Marešal je naložil veliko usnjato torbo z dragulji in zlatnino, stotnik je podpisal seznam zaplenjenih predmetov, nato so odpeljali napol poblaznelega trgovca v znano ječo »Regina Coeli«. Tam sta orožnika zlatarja oddala, a brez torbe in sta odšla. Nesrečni Menichini je zaman zatrjeval svojo nedolžnost. K sreči so proti večeru šli njegovi na policijo vprašati po njem. Tedaj šele se je izkazalo, da je zlatar postal žrtev dveh lumpov, ki sta se na prebrisan način polastila draguljev za dva milijona vrednosti. Šele po težkem prizadevanju se je posrečilo policiji zgrabiti oba zločinca, ki sta doma iz Rima.

Zadoščenje.

Zadnjič smo pisali, da so kitajski roparji ubili dva italijanska misijonarja salezijanca. Zdaj se vrše dogovori med italijanskim poslanikom pri Vatikanu in med državnim tajnikom kardinalom Pacelijem, da bi skupno zahtevali zadoščenja od kitajske vlade. Najbrže bo kitajska vlada dala salezijancem večjo svoto na razpolago za misijonske namene.

V postu nič plesa.

Videmski kvestor je izdal odredbo, da se v postnem času ne bodo izdajala dovoljenja za javne plesne. Tudi na velikonočno nedeljo se javni plesi ne bodo smeli vršiti.

Proti pijancem.

Novi jugoslovanski zakonik vsebuje ostre odredbe proti pijancem. Med drugim določa, da kdor je obsojen radi pijanosti, ne gre samo pod ključ, temveč mu je tudi prepovedano uživanje alkoholnih pijač za gotovo dobo. Njegovo ime je razglašeno v uradnem listu in v glasilu gostilničarjev. Vsak krčmar, ki v prepovedani dobi da obsojenemu pijancu alkoholnih pijač, zapade kazni.

Nesrečne Barkovljanke.

Kočijaž barkovljanske tvrde Stock je peljal s postaje proti Barkovljam s steklenicami obložen voz. Prisedle so delavke Olga Pertot, Marija Mozetič, Štefanija Volk, Josipina Versa, vse iz Barkovelj, in Roža Tavčar in Antonija z Grete. Nenadoma se je zlomila zadnja os in voz se je prevrnil. Dekleta so zagnala grozen krik. Nekatera so se precej pobila, druga pa samo prestrašila. Morali so jih odpeljati z avtomobili v mestno bolnišnico; tu jih je zdravnik obvezal in poslal domov.

Pobožni tiček.

Po nekem zgornjeitalijanskem mestu je hodil lepo oblečen mladenič in pobiral darove za župno cerkev in katoliški krožek. Nekomu se je pa mladenič zdel sumljiv in je poklical orožnike, ki so v skromnem nabiralcu darov spoznali precej prebrisanega tička, ki ima vedno navado pobirati kake darove. Tiček se pa še ni dal ugnati, marveč je svojo pobožno vlogo kar naprej igral. Ko so ga namreč pritirali pred sodnike in so ga ti vprašali, ali je res že večkrat kaznovani Janez Griggi iz kraja Sestri Ponente, je kar tajil. Nato so mu pokazali fotografijo, ki je že od prej ležala med njegovimi kazenskimi spisi; pred tem neovrznim dokazom se je pa pobožni Janez vrgel na kolena in začel na glas moliti rožni venec. Sodniki so kar strmeli, Janez je pa neutrudno žebral molitvico za molitvico. Končno je bilo sodnikom dovolj in so ga kar brez spraševanja zašili za šest mesecev.

»Družina« je izšla!

Izšla je marčeva številka »Družine« z zelo bogato vsebino. Kdor je v redu z naročnino, dobi »Družino« tekom tedna, vsi ostali pa takoj nakažite denar, če jo hočete dobivati. Kdor ima doma prvi dve številki mesečnika in noče biti naročen, naj takoj vrne oba zvezka, ker jih rabimo za druge naročnike. *Uprava »Družine«.*

Življenje in smrt.

V mesecu februarju se je v goriški pokrajini rodilo 384 otrok. Umrl je pa 201 prebivalec. Porok je bilo 148.

Nesreče kolesarjev.

Ravnatelj tržaške tovarne pomorskih strojev, ki se je peljal z avtomobilom proti Komnu, je ugledal v cestnem jarku mladeniča v mlaki krvi; blizu ponesrečenca je ležalo kolo. Ravnatelj je fanta naložil na avtomobil in ga peljal v tržaško bolnišnico. Tu se je izkazalo, da gre za 24-letnega Franca Puntarja, ki se je peljal s Proseka proti Komnu v jutranjih urah. Radi slabe ceste je Puntar zgubil ravnotežje in padel v jarek. — Mesarski pomočnik A. Mirac se je peljal navzdol po ulici Scalinata. Zavora mu je odpovedala in kolo je drvelo bliskovito navzdol. V ulici Molino a vento je nesrečni kolesar treščil ob zid in padel v spodaj idočo ulico Settefontane. Prav čudežno je ostal živ, pretresel si pa je možgane in zlomil desno roko.

Vrli sin.

V mestu Faenzi je ležala na smrt bolna mati peterih otrok. Le vbrizgavanje krvi od zdravega človeka bi jo še moglo rešiti. Tedaj se je ponudil najstarejši sin, naj njemu vzamejo kri in naj jo vbrizgajo bolni materi. Zdravniki so podvrgli sina težki operaciji in s tem je bila mati rešena. Po vbrizganju sinove krvi je mati vzkliznila: »O, sin moj, nekoč sem jaz darovala življenje tebi, danes si je ti meni!«

Socialno vprašanje.

Vodilni nemški katoliški obzornik »Das neue Reich« piše o enem najvažnejših socialnih vprašanj: o padanju rojstev, in prihaja do zaključka, da se število otrok niža tudi radi tega, ker je zaslužek družinskih očetov premajhen. Povsod so plače tako nizke, da se starši boje otrok; saj pomeni številna družina tudi velike stroške. Padanje rojstev povečuje še nestalnost za služka. To je dejstvo, preko katerega z vsemi lepimi progami in nauki ne moremo. Omenjeni list navaja zanimiv poskus. Razposlali so na 74.467 delavskih in uradniških družin vprašalne pole. Odgovori so bili sledeči: 34 od sto teh družin je sploh brez otrok, 37 od sto jih ima le po enega otroka, 20 od sto ima po dva in le dva odstotka družin ima po štiri otroke. Te mrtve številke glasno vpijejo, da se morajo socialne razmere, zlasti delavskih in uradniških slojev Nemčije izboljšati, pa se bodo tudi rojstva dvignila.

Ne brcaj!

Ne le konjsko, marveč tudi človeško brcanje včasih precej stane. To resnico je na sebi bridko okusil neki Crasnig iz Tržiča. V neki gostilni so na vso moč razpravljali o neki zadevi, ki je bila važna, kot so pač vse vinske. Ker je Crasnigu neki Dorigatti ugovarjal, se je prvi ujezil in je drugega zbrcal skozi vrata. Te brce so pa Crasniga stale 9 mesecev zapora.

Vsi želodci enaki!

V Rusiji so začeli hudo gonjo proti domačemu gospodinjstvu. Malo smešno se to sliši, a je le res, da so si boljševiški diktatorji tudi to izmislili. Pravijo, da če se kuha doma, se premalo razvije komunistični duh skupnosti. Zato je bolje, če hodijo vsi jest v skupne javne kuhinje. Tam se bo za vse enako kuhalo. Dnevi od 15. marca do 1. aprila so določeni za ofenzivo proti domači kuhinji.

V tajnosti večnega leda.

Ruski profesor Samojlovič je postal znan, ker je vodil reševanje generala Nobileja in tovarišev, ko jih je njihov zrakoplov »Italia« zanesel na mrzli led. Sedaj poročajo časopisi, da pripravlja Samojlovič nov pohod v tajne severnega tečaja, kjer bo skušal doseči nova razkritja.

Smrt znanega admirala.

Nemški admiral Tirpitz, ki je igral veliko vlogo v svetovni vojni, je umrl v 81. letu starosti. Njemu naprtujejo zlasti krivdo, da je s podmornicami začel boj proti potniškim parnikom, radi česar so Združene države napovedale vojno Nemčiji in Avstriji.

Država brez psov.

Teško si je misliti vas ali mesto brez psov; da pa celo država nima psov, tega bi skoro nihče ne verjel. In vendar je res! V Vatikanem mestu imajo mnogo kanarčkov, papig, golobov in mačk, toda nobenega psa. Ko je pred dnevi udrl mimo švicarskih straž v Vatikanско mesto pes, je nastal tam pravcat boj. Švicarski čuvaji so ga skušali pregnati, pes pa ni hotel ubogati. Ko je prišla mimo neka ženska, se je preganjanec zakadil vanjo. Švicarji so se sitnega gosta iznebili, še le ko so oddali par strelov. Tako je država ostala zopet brez psov.

Umetniški pohod.

Od 27. marca do 4. aprila bo slovenski učiteljski pevski zbor nastopil v vseh večjih čeških mestih. Zbor vodi naš rojak Srečko Kumar.

Letalčeva sreča.

Angleški letalec Robson je privozil s svojim letalom iz Anglije nad Amsterdam, glavno mesto Holandije. Nad mestom je pa ležala neprodurna megla. Letalec je precej časa krožil po zraku in iskal, kako bi se rešil iz nesrečnega položaja, končno je bil prisiljen, da se je spustil na tla. In je imel srečo. V neki predmestni ulici je brez vsake nesreče mirno pristal. Razbil ni letala, ranil ni nobenega šetalca in tudi sam je ostal nepoškodovan.

Če ne dobe moža...

V Ameriki se je ustanovila zavarovalna družba za dekleta, ki ne dobe moža. Ko doseže dekleta 40. leto in še ni omoženo, ji družba izplača zavarovalnino.

Dosti pošte.

Za svoj 80-letni rojstni dan je predsednik Masaryk prejel od vseh strani sveta častitke. Predsedniku so poslali v enem dnevu 8014 pisem in 5632 brzojavk. Na naslov njegove pisarne pa je prišlo 15.000 pošilk.

V dobi oboroževanja.

Ker se vse države na svetu oborožujejo, je tudi skrbnim voditeljem majhne kneževine Monaco padlo na misel, da bi bilo umestno pomnožiti oboroženo silo od 90 mož na 180. Toda ne mislite, da grozi kneževini nevarnost ob meji. Ne; le državljani so razburjeni, odkar so se razdelili v dva tabora; eni so za princa Petra, drugi za princezinjo Karlo, ki se nameravata razporočiti. In da bi preprečila vladno vmešavanje ulice v te zadeve, so »armado« pomnožili.

Ji bo že še dišalo.

Bravcem bo nemara še v dobrem spominu gospa Hanau s Francoskega, ki je v svojem listu »Gazette du Franc« naganjala francoske varčevalce, da so vložili svoje borne prihranke v njena podjetja, ki so šla na boben. Babnica je pa milijone vtaknila v žep. Zaprto jo imajo že par mesecev. Zdaj hoče dična gospa prisiliti sodnike, da jo izpuste s tem, da že enajsti dan ne čuje jesti. Morali so je prepeljati v bolnišnico. Ji bo že dišala jed, ko bo trebuh prazen.

Pojasnilo.

»L' Isonzo« z dne 3. t. m. se vprašuje, kdo je lagal: ali »Novi list« v dopisu z dne 30. I. o prihodu gosp. prefekta v Kal ali podpisani kurat iz Kala v svojem »popravku« z dne 27. II. t. I. »Novi list« je pisal v dopisu: »Prefekt je hotel tudi v župnišče h gospodu kuratu, a ko so mu naznanili, da JE MORAL g. kurat radi nujnih cerkvenih zadev v Gorico, je to opustil.« Kurat je torej moral, to se pravi: »je šel radi sile« in ne »se odpravljaja na pot« = é in procinto di partire, kakor razlaga L' Isonzo z dne 8. II. t. I.

Podpisani je v svojem »popravku« v »Novem listu« trdil, da je bil ob isti uri in minuti, ko se je mudil g. prefekt v Kalu, v Gorici. »L' Isonzo« sam priznava, da kurat ni lagal, ker se mu zdi njegov »popravek« resničen. Torej laže »Novi list«?! »L' Isonzo« pravi, da je dotični dopis o nepričakovnem obisku gospoda prefekta v Kalu »duhovita iznajdba« »Novega lista« v tendenciozno (politične) namene. To pa ni res! Dotični dopis sem poslal podpisani »Novemu listu« in sprejemem vso odgovornost za vsako njegovo besedo.

Meni je bilo zelo žal, da nisem bil prisoten pri onem visokem obisku, in zato sem se na ta način skušal oddolžiti, da sem spisal z najboljšim namenom onih par vrstic za N. L. in to na podlagi izjav — po mojem mnenju — verodostojnih oseb. — Torej tudi »Novi list« ni lagal!

Po mojem skromnem mnenju je krivo tega prerokanja to, ker so se razlagale besede: »je moral v Gorico« (dovršen pretekli čas), kot da bi bilo pisano: »je odhajal v Gorico« (traja joči pretekli čas), čemu to, ne razumem, ker nisem ne politik ne žurnalist, ampak kvečjemu le nesrečen krovnist. — Štefan Podberšček, kurat.

Kako je s politiko.

DELO POSLANSKE ZBORNICE.

Poslanska zbornica ima že dva tedna redne seje. V razpravi so proračuni posameznih ministrstev in drugi zakoni. Doslej sta prišla na vrsto proračun notranjega ministrstva in proračun ministrstva vojne. Mesto notranjega ministra Mussolinija je govoril v imenu vlade podminister Arpinati. Poudaril je, da je bil javni red v državi v preteklem letu popolen. Če se je pojavil tu pa tam v kakem majhnem kraju nemir, je bil vselej malopomemben dogodek, ki ni imel nobenega političnega značaja, temveč izviral iz domačega občinskega življenja. Število zločinov se je zmanjšalo. V Siciliji, kjer so tolpe tako zvane Mafije skozi desetletja vznemirjale deželo, je vlada napravila njihovemu početju konec. Podminister Arpinati je rekel, da je iztrebljenje teh hudodelcev sedaj izvršeno in da je začela doba mirnega napredka.

V preteklem letu je notranje ministrstvo poostrilo borbo proti pijančevanju in branilo ljudsko moralo. Proti motilcem moralnega reda se je uporabila v precejšnji meri kazni konfinacije. Na otoke je pa bilo poslanih zelo malo oseb iz političnih vzrokov. In tudi tu je prizivna komisija mnogokrat kazni znižala ali je pa načelnik vlade kazni spregledal.

Glede občin priznava podminister Arpinati, da je njih položaj težaven. Vzroki so finančne narave. Zato je načelnik vlade že svoj čas odločno ukazal, da se morajo občinski stroški omejiti na najbolj potrebno. Prefekti nadzorujejo sedaj zelo strogo občinske proračune. Tega nadzorstva ne bomo prav nič omilili, saj je načelnik vlade ravno v teh dneh obnovil ukaz, da »morajo prefekti črtati iz občinskih proračunov brez usmiljenja vse, kar ni neobhodno potrebno. Občine morajo odgoditi javna dela na boljše čase in dokončati le tista, ki so že začeta in financirana. Glede ostalih naj občine čakajo novih ukazov.«

Prihodnja preureditev (reforma) občinskih davkov bo prinesla važno novost: užitnina (dac) se bo, kakor je načelnik vlade že oznanil, popolnoma odstranila. Ta dajatev bo zginila za vedno že v teku tega leta. Odpravil se ne bo le užitninski pas, temveč tudi užitnina sama. Ker pa vlečejo občine iz užitnine znatne dohodke, katerim se ne morejo zlahka odpovedati, vlada sedaj razmišlja, kako bi nadomestila užitnino z novo, manj sitno in lahko izterljivo davščino.

Vladna oblastva so občine nadzirala in kaznovala vsak slučaj upravne nepravilnosti. V splošnem — je nadejal podminister — so se obč. načelniki (podeštati) bolje obnesli nego prejšnje voljene občinske uprave. V preteklem letu so bili vsi občinski tajniki spremenjeni v državne nameščence.

Položaj dežel je v finančnem oziru boljši nego položaj občin. V minulem

letu se je izpeljala upravna preureditev dežel, ki izbornu deluje.

Kar se tiče ljudskega zdravja je bila umrljivost 1928. najnižja, kar smo jih doslej imeli. Tudi nalezljive bolezni so se znižale. Proti jetiki se vrši ostra borba. Deželne protituberkulozne ustanove so 1929. potrosile proti jetiki 63 milijonov in nudile pomoč 22.000 bolnikom. Italija nadkriljuje v borbi proti jetiki vse druge države na svetu. Narod, ki je složen in združen v skupnem idealu, lahko premaga tudi največje težave.

Po govoru podministra Arpinatija, ki so ga poslanci prekinjevali s ploskanjem, je zbornica odobrila proračun notranjega ministrstva.

Organizacija vojske.

Sedaj je v razpravi proračun vojne, ki se bo odobril koncem tega tedna. Poročilo sta izdelala poslanca Vaccelli in Baistrocchi. V njem poudarjata najprej, da se je v zadnjih časih oprema in oskrba vojaštva zelo izboljšala. Hrani in obleki vojakov se je posvetila posebna pažnja. Infanteriji se ravnokar razdeljujejo suknje na mesto prekratkih halj, ki ne varjejo vojakova dovolj pred slabim vremenom. Teža, katero je nosil vojak na sebi, se je znižala od 24 na 18 kil, nahrbtnik se je razen pri gorskih oddelkih odpravil. Vojaška hrana je tako raznovrstna in okusna kakor v nobeni drugi armadi. Naš smoter je, da se mora vojska prehranjevati samo z domačimi pridelki. Nato prehaja poročilo k posameznim vrstam orožja: infanterija je sijajna, njen duh je prvovrsten, disciplina občudovanja vredna, oprema popolna. Italijanska infanterija ne zaostaja za nobeno drugo, najbolj oboroženo infanterijo na svetu. Topništvo zasluži tudi popolno zaupanje. Njega organizacija je taka, da lahko združi v najhitrejšem času svoje strele tam, kjer je najbolj potrebno, da preseneti sovražnika ter ga telesno in duševno uniči. Topništvo se vežba v polnem soglasju z infanterijo, kateri mora v bitki odločilno pomagati.

Najbolj se je skrčilo konjeničstvo. Od 30 polkov se je znižalo na 12. Našlo je pa v bersaljerih (kolesarjih) uspešnega pomagača.

Nato prehaja poročilo na letalstvo, katero služi višjim vojaškim poveljstvom ko budno in razumno oko.

Italija mora v svojih vojaških pripravih biti kos sosedom, posebno ker ji nobena pogodba v Locarnu ne štiti kakor Franciji njenih svetih mej. En sam pogled v letošnji vojni proračun Francije nam pove, da mislijo Francozi samo za utrdbe in orožje potrositi 185 milijonov lir več ko prejšnje leto. V splošnem predvideva francoski proračun za leto 1930. povečanje 500 milijonov (ali pol milijarde) frankov. Vsega skupaj potrosi Francija za svojo vojsko 6070 milijonov frankov na leto. Če vpoštevamo, da uporabijo Francozi povrhu še okoli 5000 milijonov (ali 5 milijard) za svoje letal-

stvo in mornarico, vidimo jasno, kako ognjevitost se naša zapadna soseda v znamenju miru pripravljajo na obrambo svojih meja. Koliko troši Jugoslavija za svojo vojsko in kako se trudi, da bi jo organizirala, je dobro znano.

Vojna bodočnosti.

Vojna bodočnosti — pravi poročilo — bo v še višji meri kakor je bila zadnja svetovna vojna boj med narodi za njih obstanek. Naravno je torej, da bo vsaka vojskujoča se država vse svoje sile in vsa sredstva, s katerimi razpolaga, izkoristila, da že takoj v početku prereže življenske žile svoje viražne dežele. Od tod potreba, da sodelujejo na končno zmago združeno vse bojne sile na suhem, na morju in v zraku. Potrebno je zato tudi, da se že v mirnem času ustvari enoten vojni duh. Fašistovski režim je postavil radi tega nad vse oborožene sile splošnega načelnika generalnega štaba, čigar naloga je, da vodi že v mirnem času po enotnem načrtu vojne priprave. Na različnih mednarodnih konferencah se govori sicer o miru, v istem času brusijo pa vsi orožje, in povsod se pripravljajo nova nasilja. Držati se je treba opomina načelnika vlade, ki je rekel: »Mir bo najbolj varen v senci naših mečev.« Iz teh razlogov so svote, namenjene naši vojski, neobhodno potrebne, vojska zasluži polno zaupanje domovine.

Na podlagi tega poročila se je začela v zbornici razprava, ki, medtem ko to pišemo, ni še zaključena.

POVODNJI V JUŽNI FRANCII.

Nad veliko pokrajino pod Srednje-francoskim gorovjem je prišla strahovita nesreča, tako velika, da je pretresla srca vse Francije in vzbudila sožalje po vsem svetu. Vode, ki so udrle z gorovij, so podrle jezove in nasipe, porušile na svoji poti vasi in več mest, povzročile škodo, ki gre v milijarde, in požrle nad 400 človeških življenj. Posebno sta zadeti pokrajini Garon in Langdok.

Že koncem februarja je na visoke planote Srednje-francoskega gorovja padalo močno deževje. Dne 2. in 3. marca so se skozi 50 ur neprestano trgali oblaki, vode so naraščale, bregovi so se topili, iz potokov so narastle reke, iz rek veletoki, ki so v noči od 2. na 3. marca podrli jezove obrambnih naprav in planili v dolinsko pokrajino na jugu. Kaj se je potem zgodilo, je težko povedati.

V mestu Montauban, ki ima 28.000 prebivalcev, (toliko kot Gorica) je hišpoma pridrla 3 metre visoko valovje in zalilo vse nižje ležeče dele mesta. Ker je vodovje poškodovano elektrarno, so vse luči ugasnile in nastala je črna tema, v kateri se je strahotno razlegalo obupno vpitje ljudi in mukanje živali, ki jih je deroča voda trgala iz hiš in hlevov in gnala s seboj. Ljudje so plezali na strehe, se skušali rešiti na bolj vzvišene točke, a povodenj je rastla in rastla, kot ob vesoljnem potopu. Rešeni pripovedujejo o pretresljivih prizorih. V temini so starši tipali in klicali po strehi, ali so

se vsi družinski člani rešili, medtem pa so se zidovi stavbe tresli pod udarci dreves, tramov in skal, ki jih je voda gnala s seboj. Samo v tem mestu je nad 10.000 ljudi brez strehe. Majhna devetletna deklica je v tisti noči znožela. Mrtvih je v Montaubanu preko 100. Na gričku, ki ga vodovje ni preplavilo, stoji cerkev; vanjo so postavili krste z utopljenici. Srce se trga ob pogledu, kako se ljudje jokaje gnetejo k njim in iščejo, ali je med njimi brat, sestra, sin, oče, mati. Od časa do časa se razlegne obupen krik in pridušeno jokanje družine ki je našla dragega človeka mrtvega.

Povodenj je močno razdejala tudi mestece Moissac (izgovori: Moasák). Tu je videti ostanke nasipa, zgrajena ga iz debel in zemlje, ki ga je besno vodovje raztrgalo, da zeva v njem 120 metrov široka odprtina. Tu skozi je vdrla voda. Dva mrtva konja ležita v blatu. V cerkev svete Katarine so znesli že nad 50 mrličev. Pod razvalinami počivajo še druge žrtve. Na vrhu velike podrtije stoji mož, ves bled in zmešan, in s kolom skuša odvaliti tramove in skale. Koliko časa bo še delal? Kakih dvajset metrov pod njim počivata njegova žena in mati. Kad bi ju še enkrat videl. Treba bo kakih deset dni, da odnese ruševine. Za zdaj so reševalni oddelki zaposleni z bolj nujnim delom. Veslajo v čolnih po še preplavljenem ozemlju in rešujejo ljudi, ki lačni in premočeni stoje po strehah in otočičih.

Junaški rešitelji.

Ob tej nenadni nesreči pa se je tolažilno pokazala junaška pomoč mnogih pogumnih mož, ki so reševali ljudi iz deročih voda. V vasi Lizac je vodni naval podrl vse hiše in prebivalci te vasi se morajo zahvaliti za življenje nekemu delavcu. V nedeljo vso noč in v ponedeljek dopoldne je prepešljaval s čolnom cele družine na varni breg. Proti večeru pa, ko je voda že upadala, so ga videli, kako se je iz čolna nagnil v vodo, kriče: »Podprite me, nimam več moči!« Malo zatem so našli njegovo truplo. Zdravniki so ugo-

tovili, da ga je radi prevelikega napora zadela kap. Vojno ministrstvo je brzojavno odredilo, naj pripnejo junaškemu možu na prsi zaslužno svetinjo za hrabrost.

Žena nekega orožnika je hotela rešiti svojega mrtvoudnega očeta. Naložila ga je na hrbet in v temi odnesla skozi valovje. Spodrsnilo se ji je in oba sta zginila v deroči vodi.

V preplavljeno pokrajino so prihitele rešilne čete vojakov, orožnikov, gasilcev, ki skupaj s prostovoljci ne utrudno delajo. Zdaj se sliši, da je 10 kilometrov daleč kmetija, kjer umira od glada sredi voda pet oseb. In že odpluje čoln z rešilci, ki nosi s seboj živila, zdravila, obleko in odeje. Vode že upadajo, se odlivajo, a reševalno delo je zelo težko, ker je blato zalilo ruševine; ponekod pokriva zemljo za ped debela plast blata. Družine, ki so se vrnile v hiše, kjer se je voda že odtekla, so jele izkopavati opravo in živila izpod razvalin. Pa v blatu, ki je vse zalilo in pokvarilo, so obupale. Ponekod je vodovje razrušilo gnojnice in zalilo z gnojnico hiše, shrambe, seno. Prefekt pokrajine Tarn-et-Garonne je izjavil, da je povodenj samo v tej deželi odnesla 7500 goved in konj. Rešeni kmetje s solzami v očeh pripovedujejo, kako strašno je bilo slišati uboge živali, ki so žalostno mukale in tulile, ko jih je v gluhi noči nadomoma zgrabil veletok in jih odnašal, zasoval, potapljal.

Vzroki in pomoč.

Nesreča, ki je zadela deset izmed 93 prefektur, v katere se deli Francija, je tako obsežna, da ni še mogoče ugotoviti škode. Na tisoče hiš se je zrušilo, krasni vinogradi so uničeni, na tisoče hektarjev zemlje je potop zasul z gruščem, vodovje je udrlo v mnoge tovarne, cerkve, muzeje, sodišča, urade; mostove je odneslo, ceste in železnice zasulo z grobljo in blatom. Po prvih cenitvah znaša škoda čez tri tisoč milijonov lir.

Pravi vzrok te silne nesreče je, da so v zadnjih desetletjih in posebno še med vojno posekali gozdove na viso-

kih planotah Srednjefrancoskega gorovja. V teh gorovjih izvirajo reke, ki napajajo vso pokrajino v dolini. Kjer so nekoč stali krasni gozdovi, je zdaj gol svet. Ko so se udrli oblaki in se stopili snegovi, je voda drla z neznanško naglico po golih pobočjih v dolino. Vse te hudourne reke so se združile v strašne veletoke, ki so navalili v dolino, podirajoč jezove, mostove, vasi in mesta. Če bi hoteli izsekano ozemlje pogozditi, bi morali skozi 50 let zasajevati letno po 50.000 hektarjev z drevesnimi sadikami. Po vojni pa so letno pogozdili le 13.000 hektarjev.

Ta nesreča je strašen opomin, ki ga narava daje kmetovalcem vsega sveta, naj čuvajo gorski gozd, ki je varuh celih pokrajin.

Francoska vlada je prizadetim krajem takoj poslala izdatno pomoč. V petek sta obiskala poplavljenega pokrajine predsednik republike Doumergue (izgovori: (Dumérg) in vladni načelnik Tardieu (Tardjé). Parlament je za prvo pomoč dovolil 100 milijonov frankov. Pripravlja se zakon, ki bo določil, kako naj se prizadetim spet pozidajo hiše in prizna odškodnina. Po vsej Franciji zbirajo podporni sklad za ponesrečence; zbrali so že velikanske svote. Župan mesta Reims je izjavil, da bo to mesto, ki so ga Nemci v vojni do tal porušili, zdrževalo vse ponesrečene družine pokrajine Garonne, dokler si ne postavijo hiš. Tudi inozemstvo živo sočustvuje z nesrečnim ljudstvom. Sveti oče je takoj naklonil 50.000 lir za najubožnejše poplavljenice. Vladni načelnik Mussolini je daroval 25.000 lir za Italijane, ki so v tej povodnji ponesrečili. Vladarji vseh velikih držav so brzojavno sporočili francoski vladi svoje sožalje.

Gotov dobitek

je zlat prstan, ki ga dobi brezplačno vsak, ki zbere 200 listkov, ki so priloženi vsem po ¼ kg težkim paketom jajčnih testenin PEKATETE.

V. J. Križanovska:

KRALJICA HATASU.

Roman iz življenja starih Egipčanov.

Ko je postal varuh bogate dedinje in prijatelj svojega nečaka, si ni odrekel nobene reči. Ugodil je vsem slabim Menovim nagonom in tako je Mena postal največji razvratnik in zapravljevec v Tebah. Ni je krčme v tujskem delu mesta, kjer ne bi z igro in pijačo zapravljal velikih vsot. Da niti ne govorim o sramotnem razmerju med Meno in Neferto, Tuino hčerko. Težko bi človek izračunal, koliko ga stane ta nesramna ženska, ki bi požrla ves Egipt. To neizmerno zapravljanje je končno izčrpalo Menovo imetje, zato je zastavil pri nekem oderuhu mumijó svojega očeta za visoko ceno. Da bi se odrešil tega sramotnega dolga, si je izmislil neko nič manj bistroumno reč.

Pri tem pripovedovanju se je po obličju mlade žene razlila strašna bledoba. Oči so se ji bliskale, roke pa nemirno tresle. Keniamun se je delal, kakor da nič ne vidi, in nadaljeval:

»Bržkone se je Hartatef strastno zaljubil v Nejto, zakaj ta skopuh se je odločil, da odkupi truplo starega Mena. Podrobnosti te sramotne zadeve mi niso znane. Vsekakor pa se je Hartatef obrnil do Mena, ko ga je deklica odbila, ker ga sovraži, in tako je Mena prodal sestro za odkup mumije. Bila je postavljena pred izbiro: ali sprejeti predlog ali trpeti sramoto z vso rodbino. In privolila je. Danes slave že zaroko, da bi ji preprečili umik. Nekaj posebnega je bil pogled na Nejto pri tej gostiji. Njena potrto in zdvojenost sta bili pravo nasprotje veselosti obeh podležev, ki sta prodala svojo sorodnico. Zlasti Mena me je razrdil. Visoko se je nosil in se javno hvalil, da bo v najkrajšem času slavil svojo zaroko z neko izmed najlepših žen v Tebah. Pripovedoval je, da je ta krasotica blazno vanj zaljubljena in ga prosi, naj bi pospešil ta srečni dan. Rad bi vedel, na koga je meril, in globoko obžalujem...«

Roanta je skočila z ležišča s pridušenim krikom in stisnjenimi pestmi.

»Nesramni lažnivec!« je zavpila vsa iz sebe. »O meni je govoril. Nesramni bahač! Ne bom ti tajila, Keniamun, da mi je bil všeč in da sem ga nekoliko vzpodbujala. Do sedaj mu nisem še dala besede, on pa se je že bahal pred vsemi! Razen tega mi ni bilo znano, da

Velika gospodarska podjetja v Italiji.

Pod gornjim naslovom bomo od časa do časa nakratko očiteli večja gospodarska podjetja v državi, posebno tista, ki so našim čitateljem vsaj po imenu že znana. Ugodna prilika se nam nudi ravno v mesecih marcu in aprilu, ko ima večina teh podjetij občne zборе.

F. I. A. T.

Fiat izdeluje avtomobile, motorje za ladje, za letala in drugo. Ime pomeni: Fabbrica Italiana Automobili Torine, torej je beseda Fiat kratica, sestavljena iz prvih črk polnega imena.

Delniški kapital Fiata znaša 400 milijonov lir in je razdeljen v 2 milijona delnic po 200 lir. Njih trgovska vrednost je pa večja; danes stane delnica 375 lir, kar približno odgovarja 25 liram dividende, to je obrestim v delnico vložnega denarja.

Za l. 1929. izkazuje Fiat nad 62 milijonov lir dobička, od katerih dobe delničarji 50 milijonov, 3 milijoni gre do rezervni sklad, ki znaša sedaj skoraj 100 milijonov lir. Od 62 milijonskega dobička dobi nadalje poldrugi milijon 12 upravnih svetnikov (na vsakega pride nekaj nad 100.000 lir), kega pride v znesku 7.7 milijonov lir se prenese na l. 1930.

Iz računa zgube in dobička je razvidno, da so dobili delavci in uradniki lansko leto okoli 300 milijonov lir plač. Fiat je lansko leto plačala nad 21 milijonov lir davkov in samo za reklamo izdala nad 8 milijonov lir.

V Italiji je Fiat najvažnejše podjetje za izdelavo avtomobilov in motorjev sploh. Svoj sedež ima v Turinu (Pijemont). V celoti zaposluje Fiat nad 35.000 delavcev in drugih nastavlencev.

V inozemstvu ima Fiat precej dobro organizirano razprodajo, v nekaterih državah ima celo lastna velika podjetja. Tako obstajajo: egiptovski Fiat, portugalski Fiat, v Nemčiji Deutsches Fiat, v Avstriji avstrijski Fiat itd.

Upravniki so poročali na občnem zboru, da se je v letu 1929. delo v tvornicah nekoliko skrčilo, da bi se prodali v l. 1928. izdelani stroji, kar se je tudi zgodilo. Za l. 1930. so izgledi najboljše: tvornice imajo polno zagotovljenega dela, posebno motorjev je mnogo naročenih.

INTERPELACIJA PROTI »NOVEMU LISTU«.

Goriški poslanec Caccese je vložil 6. marca na notranjega ministra interpelacijo proti »Novemu listu«, ki se glasi: »Z ozirom na zadnji poskušani požig šolskih poslopij v Škrbini in Branici bi rad vedel, kaj namerava notranji minister ukreniti ali kaj je že ukrenil, da se taki poskusi uničevanja naših šol na ozemlju, kjer prebivajo tudi slovenski drugorođci, več ne ponovijo in kako misli na bolj uspešen način pobijati sovražno in hujskaško propagando, ki jo po premišljenem načrtu razvijajo med slovenskim drugorodnim prebivalstvom običajni, že dobro znani agitatorji, med njimi v prvi vrsti zastopniki zloglasnega slovenskega časnika iz Gorice »Novega lista«, ki je že del časa središče in žarišče sovražne, zahrbtne, jezuitske protitalijanske in protifašistske gonje.«

To interpelacijo je podpisalo še 7 drugih poslancev.

V svojo obrambo ne potrebujemo mnogo besed. Vse številke »Novega lista« od 29. marca 1929., ko je časnik začel izhajati, do današnjega izdanja so knjiga, ki leži odprta pred javnostjo. Brali so jo naši čitatelji, brali zelo natančno kompetentni državni oblastniki, brala so jo lahko osrednja oblastva. List je po Caccesejevem mnenju širil zahrbtno, divje sovrašstvo proti Italiji in ščuval proti fašizmu. Ugotavljamo pa, da časnik ni bil od prve številke do danes niti enkrat zaplenjen! Zaplenil ni lista nikoli ne bivši prefekt Cassini, ne sedanji Dompieri, ne prefekt iz Trsta, ne oni iz Istre. Najvišji zastopniki

države in režima v naših krajih so torej po Caccesejevem mnenju dovolili, da vrši »Novi list« sramotno gonjo proti Italiji in fašizmu. Še hujše pa je, da notranji minister, to se pravi sam Mussolini, ni poklical na odgovor prefektov, temveč trpel, da se nekaznjeno izpodkopa ravnno na meji ugled Italije.

Že ta sama dejstva zadostujejo, da se težki očitki poslanca Cacceseja izkažejo za prazno izmišljotino in zrušijo v nič.

Človek se kar ne more načuditi, da poziva poslanec Caccese načelnika vlade, naj mu pove, kako »misli na bolj uspešen način« kakor doslej varovati državne koristi na meji.

Ostali del interpelacije govori o poskušnem požigu šolskih poslopij v Škrbini in Branici. Poslanec Caccese se zaveda prav dobro, da mi s temi zločini nismo v absolutno nikaki zvezi. On ve, da smo po naših katoliških načelih najostrejši in najodločnejši nasprotniki nasilstev, a kljub temu govori drzno o »Novem listu« in požigih ob enem. Proti takim zločinom in žaljivim namigovanjem z vso ostro stjo in ogorčenostjo protestiramo. Političnih nasilstev v Julijski Krajini ne obsojamo samo kot našim načelom nasprotujoča, temveč tudi zato, ker so našemu prebivalstvu skrajno škodljiva. Vsak, kdor trdi nasprotno, zavedno govori neresnico.

Čemu se torej poslanec Caccese tako zaganja v »Novi list«? V predzadnji številki smo našeli vsa hudo delstva, katerih nas je obdolžilo njegovo glasilo »Isonzo« v zadnjem četrletju. Razsodna javnost je spoznala, da so vsi očitki brez podlage in neresni.

Kje so potemtakem pravi vzroki? Prisiljeni smo jih povedati:

1. O prvem vzroku, ki je gospodarske narave, se nam zelo upira govoriti in bi ga najraje zamočali. Povemo samo, da je Caccesejevo glasilo »L' Isonzo« to poletje začelo kar javno napadati italijanske tvrdke in trgovce, ki so oglaševali v našem časni-

da te Hnumgoten strastno ljubi in resnična ljubezen ni zamerljiva. Dovolj, da mu sporočim, da si bolna in da bi ga rada videla. Takoj bo tu.«

»Prav govoriš, Keniamun. Potrebno je, da se omožim in napravim konec govoricam, s katerimi je bahavi Mena škodil moji časti. Sporoči torej Hnumgotenu, da bo dobrodošel gost, če me pride obiskat, pa nič več — razumeš?«

»Za kaj me smatraš? Ali misliš, da bi te mogel spraviti v slabo luč?«

»No, dobro! Če me tvoj poveljnik še vedno ljubi, sprejemem njegov predlog. Priredim gostijo in se zaročim z njim pred Menovim nosom. To bo moje maščevanje za današnjo gostijo.«

»Izborna misel, vredna razumne ženske!« je zaklical Keniamun in se smejal kakor nor. »Da pa bo maščevanje popolno, moraš sprejeti Mena, kakor da se ni nič zgodilo. Ko bo pa pričakoval, da ga proglasiš za svojega ženina, izustiš Hnumgotenovo ime.«

Keniamun se je vrnil domov prav zadovoljen z doseženim uspehom. Ni mu preostajalo drugega kakor naznaniti svojemu poveljniku, kakšen srečen preobrat je nastal v njegovi srčni zadevi. Vendar pa je moral to stvar preložiti na naslednji dan, kajti Hnumgoten je

je ta svetoskrunec zastavil truplosvojega očeta in prodal svojo ubogo sestro.«

S spretnostjo, ki bi bila v čast igralcem naše dobe, je Keniamun kazal začudenje in presenečenje.

»Ti, Roanta? Torej o tebi se je drznil ta nesramnež tako podlo govoriti!« je vzkliknil, vstal in stisnil mladi ženi obe roki. »Odpusti, da sem povedal vse tako odkrito in te tako razburil. Prisegam ti, da nisem tega niti slutil.«

»Kaj mi govoriš o odpuščenju, ko si mi izkazal veliko uslugo!« ga je prekinila Roanta in padla na stolico. »Ne pozabim ti, da si mi pokazal tega podleža v pravi luči. Kakšna bodočnost me je čakala! Zdaj vidim, da je zli duh zatemnil moj razum. Vprašujem se, kako sem mogla ljubiti Mena in zaradi njega odbiti zares plemenitega moža, kakor je vaš poveljnik Hnumgoten.«

»Hnumgotena si odbila? Nespametno si ravnala, moja dobra Roanta,« je rekel Keniamun. »Odpusti mi to iskrenost, toda najin današnji razgovor je zašel iz običajnega okvira. Naš poveljnik je dober, plemenit mož in uživa splošno spoštovanje. Naš farao Hatasu mu je naklonjena; še nedavno tega mu je podarila prelep vinograd. Mislim, da utegneš popraviti ta pogrešek, ki si ga napravila pod vplivom zlega duha. Vem,

ku, in jim grozilo, da bo priobčilo, če nam ne odrečejo oglasov, njih polna imena v listu, kar je tudi začelo izvajati. To pove vse.

S tem je »Isonzo« zapiral pot italijanskim tvrdkam med slovensko prebivalstvo in proglašal nekak boj kot italijanski trgovini.

2. Drugi vzrok Caccesejevega sovražstva je pa ta, da je »N. L.« branil odstavljeno načelstvo Zadrúžne zveze v Gorici pred njegovimi krivičnimi očitki. Mi smo poslancu Cacceseju dali prostor v »Novem listu,« da je odstavljene načelnike napadel, a smo smatrali, da imajo zato pravico do obrambe. Da bi jih mi pustili brez obrambe, tega od nas ni mogel doseči in to ga je smrtno užalilo. Mi smo bili mnenja, da so odstavljene načelniki ravno tako kakor on polnopravni italijanski državljani, ki imajo po obstoječih, za vse enako veljavnih zakonih pravico, da se brani njih osebna čast in njih osebno poštenje pri upravljanju ljudskega denarja. Če se je pri tem izkazalo, da so se gospodarske razmere pri zavodih, za katere je posl. Caccese prevzel odgovornost, pod njegovim vodstvom nevarno zavozile, ni naša krivda, zakaj njemu na ljubo

nismo mogli zamolčati resnice. Mi smo navedli številke, ki jih do danes ni še izpodbil.

3. Mi ne maramo preprirov in polemik z nikomur, mi želimo, da bi vladal v deželi mir. Toda poslanec Caccese tega noče. On živi od sporov, on potrebuje razbičanih plemenskih strasti, da si nabere političnih lavorik na račun slovenskega drugorodnega prebivalstva. Zaveda naj se pa, da mu krivični boj proti šibkim ne bo prinesel blagoslova.

Komunisti so nas psovali, da smo podpiratelji »vladajoče buržoazije«, Orjuna nas je napadala, da smo »narodni« izdajalci, poslanec Caccese nas proglašal »za sovražnike države«. Toda naša vest je čista, naš program je jasen: vdani smo katoliški cerkvi, se držimo njenih načel o državi in narodu in smo zato tudi zvesti sinovi ljudstva, iz katerega smo izšli in katerega usodo hočemo deliti.

Interpelacija na notranjega ministra nam je prišla prav. Dana je prilika, da se položaj preišče in ugotovi resnica. Slovensko prebivalstvo je trdno uverjeno, da bo Nj. E. notranji minister slučaj nepristransko in pravično razsodil.

Kaj nam pišejo z dežele?

Iz Reške doline.

Vatovlje. — (Pepeľnični računi.) — Poroke nismo imeli nobene, a vendar smo plesali kar tri dni, tudi tisti, ki imamo že sedem križev na hrbtu. Na klobase je prišla tudi neka gospodična v klobuku iz sosednje vasi.

Vreme. — Nekoč je poročal »Novi list«, da je naša dolina v kontumaciji, ker ne pride noben glas in noben dopis iz našega okraja. Pa veste li, odkod ta tihota? Ker nimamo prav nič lepega in vzpodbudnega poročati: pleše se nedeljo za nedeljo brez vsakega dovoljenja in nadzorstva! Za pustne dneve smo imeli kar tri plesišča. — Poroko smo imeli v prošlem predpu-

stu samo eno. Omožila se je 55-letna vdova z 48-letnim fantom. — Sadje čistimo in škropimo z nado na bogato sadno jesen.

Kozjane. — (Delo — most.) — Govori se še vedno, da bodo na zgornjem Timavu gradili električne naprave. Vsi pričakujemo, da bodo brezposelni moški prišli pri tem do dela. Da jim bo olajšan prehod čez vodo na delo, bomo pri izlivu Padeža v Timav zgradili most.

Suhorje. — (Pobožni molivci.) — Suhorci so se jeli zadnje čase pridno zanimati za sadjarstvo. Malokje v Brkinih vidiš tako lepo očiščeno sadno drevje. Odkar so Kozjanci ob dušnega pastirja, hodijo k nam k maši. Pri nedeljskih mašah se včasih

opazi, kako zginejo nekateri iz cerkve v gostilno in pridejo kasno popoldne domov, polni milosti — vinskega duha.

Košana. — (Predpustna krošnika.) — Včasih so bila pri nas ženitovanja večinoma pred pustom. Največ jih je bilo leta 1901.: od 20. jan. do 18. febr. se je poročilo 16 parov. Tudi svatbe so bile v starih, dobrih časih bolj na veliko in večkrat tudi prepotratne. Svatje so po več dni ohcetarili. Zanimivo je to, da so včasih imeli svatje dolge lepe suknje, ki jih drugače niso nosili. Če je ni kdo sam premogel, si jo je pa izposodil. Morja da je tudi to vzrok, da ni več toliko porok pred pustom. Suknja je danes draga reč. Kdor se ni hotel ali ni mogel zadosti postaviti doma, se je šel poročiti drugam; največ takih porok je bilo v Ljubljani pri Sv. Petru, odkoder so bolj verni novoporočenci poromali k Mariji Pomagaj na Brezje. Drugi so šli obljubit si večno zvestobo v Trst, nekateri tudi na Trsat; v Gorico in na Sv. goro niso hodili. Grda in stara razvada, da so bile poroke popoldne, sili še vedno na dan. So pa tudi častne izjeme: Klepčarjev Matija se je ravno na svoj godovni dan poročil s Francinovo Francko lepo ob 10. uri s sv. mašo. Ker je bila nevesta več let cerkvena pevka, je pri maši prepeval cerkveni zbor. — No pa tudi na Novi Sušici čujemo, da se je svatba vršila bolj mirno in prav dostojno, četudi je trajala celo noč. Malo so jo morali potegniti, ker sta bili dve svatbi skupaj. Nekateri se pa morajo poročiti bolj v mraku in temi, da ni z gledovanja. Saj veste zakaj!

Iz Istre.

Kubed. — (Smrt in življenje.) — Tretji mrlič, ki smo ga letos pokopali, je bila 50 letna Ana Skerget. — Novo življenjsko zvezo sta sklenila Ivan in Ana Jakomin. Obilo sreče! — Ker smo imeli ugodno vreme, smo precej zemlje prekopal. Bog daj, da nam bi v prihodnje obilo rodila!

imel službo v dvorni palači, kjer je poveljeval nočnim stražam v sobah kraljice Hatasu.

O svitu se je Keniamun napotil v kraljevo palačo in sicer v ono krilo, ki je bilo izpremenjeno v vojašnico. V pritličju so bile sobe za častnike in poveljnike, ki niso stalno bivali v dvorni palači. Hnumgoten je po službi vselej tam počival, ker je bil samec. Ko je Keniamun stopil v njogovo sobo, je sedel za mizo, pri bogatem zajtrku.

Poveljnik telesne straže kraljice Hatasu je bil tri in štirideset let star mož, visok, suh, toda mišičast. Rezke poteze njegovega obličja so izdajale odločnost. Orlovski pogled in nagle, odločne kretnje so kazale človeka, ki je vajen ukazovati. Ko je zagledal mladega vojščaka, je vstal in blagohotno vprašal:

»Ali se je zgodilo kaj posebnega, da prihajaš tako zgodaj?«

Keniamun se je priklonil.

»Govoril bi rad s teboj brez prič, Hnumgoten. Vest, ki ti jo prinašam, se prav nič ne tiče službe. Mislim, da ti bo razveselila, ker gre za plemenito Roanto.«

Bronasto obličje poveljnika telesne straže je zdajci občila rdečica. Namignil je sužnjem, naj se odstranijo, potegnili Keniamua k mizi in ga prišli, da je sedel.

»Govoril!« je rekel in mu podal čašo vina.

»Sinočnji večer sem prebil pri plemeniti vdovi. Roanta je začela govoriti o tebi. Obžalovala je, da se izvibljaj njene hiše, in me poblastila, naj ti povem, da je bolna in da bi jo silno veselilo, če jo obiščeš. Sam veš, kaj pomeni takšen poziv,« je zaključil Keniamun s pomembnim nasmehom.

»Zares, prihajaš kot glasnik sreče! Bod iuverjen, da ti poplačam!« je zaklical Hnumgoten s plamtečimi očmi. »Toda povej mfi, odkod ta nenadna izprememba v moj prilog? Saj je bila v popolni oblaosti tistega osla Mena, da bi ga Ra pokončal! Pričakoval sem vest o njuni zaroki, pa mi nepričakovano prinašaš življenje in upanje. Govori odkrito! Dajem ti častno besedo, da ne izdam tvojih tajnosti.«

»Če mi obljubiš, da ne boš nikomur povedal, kar boš zdtj čul, tedaj ti povem vse, kar se je zgodilo pred mojim pogovorom z Roanto in pri njej.«

V kratkih besedah je Keniamun povedal zadevo o Nejtini zaroki, o zastavljeni mumiji in končno o svojem obisku pri lepi vdovi.

(Dalje.)

Movraž pri Buzetu. — (Vesele ženitnine.) — Tam pred pustom so se na isti dan poročili kar štirje pari. Svatbe so bile vesele, da, celo prevesele in predolge. — Letos naši fantje niso priredili plesa. Baje so pa zato možje stopili na njih mesto.

Tinjan. — Pust smo praznovali prav spodobno. Hvalevredno je, da ni mladina priredila običajnega plesa. V gostilni so se malo popraskali trije bratje, ki se pripravajo za lepo zapuščino po stricu. Hujšega ni bilo.

Osp. — Dopis iz Ospa v 9. številki »Novega lista« popravljamo v toliko, da na župnišče ni po izpovedi č. g. dekana nihče metal kamenja. Našemu gostilničarju so porezali le kakih 80 trt. Toliko resnici na ljubo. — S sv. misijonom smo zelo zadovoljni. Sv. obhajil je bilo okoli 2800. Cerkev je bila skoro vedno razen par dni natlačena. Srčna hvala našem g. dekanu za skrb in požrtvovalnost. Srčna hvala tudi č. g. misijonarjem lazaristom iz Mirna. Pohvalno se moramo izraziti o domači vasi za splošno udeležbo ob času sv. misijona, kakor tudi za gostoljubnost napram tujcem. Pohvaliti je treba tudi sosednje vasi Mačkolje in Gabrovico za obilen obisk. Posebno veličastna je bila sklepna procesija, katere se je udeležilo 4 do 5 tisoč oseb.

Pobegi pri Koprju. — 7. t. m. je po kratki in mučni bolezni umrl 39-letni Josip Bordon. Bil je eden najboljših mož. Zapušča ženo in 5 otrok. Pogreb z godbo iz Cezarjev je bil prav lep. — V torek ponoči je zgorela hiša delavca Silvestra Vatovca. Dobro, da je bil zavarovan. — V zadnjih letih imamo malo porok; našim »kapünam« niti na misel ne pride, da bi se ženili. Na pustno nedeljo smo pa le imeli tri pare, katerim želimo mnogo sreče.

Iz Brd.

Števerjan. (Prezgoden grob.) — Na pustno nedeljo smo pokopali mladega fanta Jožefa Prinčiča. Pljučnica ga je pobrala v sedmih dneh. Ne zdravnikov trud ne skrb staršev nista mogla rešiti mladega življenja. Udeležba pri pogrebu je bila velika. Na grobnice sta prav lepo zapela združena moška zbor iz Števerjana in Cezrovega. Pokojnemu daj Bog večni mir, staršem pa tolažbo.

Gradno. — (Obilo sreče!) Od Marijine družbe sta se ločili vrli člani Erzetičeva Zorka in Zuzova Matilda, ki sta stopili v zakonski stan. Članice so jima v cerkvi zapele v slovo.

Kojsko. — (Pust.) — Moramo malo pohvaliti mladeniče, ker so se v letošnjem pustu vzdržali javnega plesa, čeravno v Kojskem ni še nikoli minil pustni čas, ne da bi plesali vsako nedeljo. Tudi letos bi lahko, a so plesraje opustili. Da pa bi kdo ne mislil, da smo se preveč poboljšali, moramo povedati, da zadnje nedelje in za pust vendar nismo odnehali, če ne javno pa skrivaj v neki dvorani v gradu. Pustni poned. je bil pa za sosedne vasi. Točno ob enajstih, ko je zazvonil ve-

liki zvon pri Sv. Križu ter naznanjal, da je konec pustnega norenja, je delil Pust v Števerjanu klofute in brce.

S Pivke.

Hrenovice. — Zadnja dva dopisa iz Hrenovic nekatere močno razburjata. — Pust je bil precej razburljiv. Pričel se je že v nedeljo, konec je bil Bog ve kdaj. — Zadnji ostanki zime se umikajo lepim dnevom. Kukavica se že oglašja.

St. Peter na Krasu. — Pust je šel precej mirno mimo nas. Mladina se raje česa koristnega uči. Tudi na koro lepo prepeva. Najbolje bi bilo, če bi se oba zbora združila, pa bi »alelujo« še lepše zapeli. — Do lani je imela sejme vas Št. Peter; zdaj jih je prevzela občina. Prav bi bilo, če bi se živina prodajala na določenem prostoru, ne pa na cesti okoli Zafreda.

Matenja vas. — V letošnjem predpustu se je v naši duhovni poročilo pet parov, in sicer eden iz Matenje vasi, eden iz Rakitnika in trije iz Grobišč. Vsem obilo sreče! Pripravljajo se zidanje kapelice s kipom sv. Terezike Deteta Jezusa, ki bo stala v štitvanu v bližini cerkve in bo pri procesijah na praznik sv. Rešnjega Telesa služila za četrti blagoslov.

Hruševje pod Nanosom. — (Naša vas.) — Naša vas šteje le 40 številčk, ker nekaterih po hudem požaru l. 1917. niso več sezidali. Včasih poplašemo in ponorimo, imamo par starokopitnežev v svoji sredi, a tudi z vrlimi možmi se postavimo. V 37 letih je dala naša vas tri duhovnike. Pri salezijancih v Turinu se pa šola četrti. Prav posebne pohvale so vredni tudi možje, ki se trudijo za rast parne mlekarnice in Mlekarske zadruge, med temi omenjamo Turka, starejšega. Tudi par umnih sadjerejcev je med nami. Nasadili so že čez 1000 drevesc.

Rauberkomando. — (Godec »Jože« — Plešci.) — Ker so šli pustni dnevi h koncu, sem se namenil obiskati zgodovinsko »Rauberkomando« in pa po vsej Pivki znanega godca Jožeta, ki je spremil s svojo harmoniko več sto ženinov in nevest v sladki jarem sv. zakona. Jože, ki ima že skoraj osem križev na hrbtu, je še vedno do stojen humorist, dober pevec in le žal, da bodo najbrž vse njegove lepe popevke z njim vred zagrebli. Na poti od »Rauberkomande« proti Strmci sem moral parkrat povedati, kdo sem. V Strmci so se sukali ob poskočnih zvokih. V Studnem in Belskem ples, v Gorenjah tudi, v Bukovju pa litanje in ples obenem. Manderge in neke druge skrivalnice ne omenjam, ker tam plešejo baje na »potent«. Ko se pa prikaže sluga z davčnimi opomini, je skoraj v vsaki hiši »strelanje«! Oj ne! Še ni slabol!

Iz Gor.

Kobarid. — (Pa brez zamere!) — V predpustu se niso mogli tržani pritoževati, da je bilo premalo plesov. No, to je že nekam v navadi. Čuditi pa se moramo tistim mamicam, ki so preskrbovale svojim otrokom pustne ko-

stume iz Gorice, Vidma in celo iz Trsta. Bog ve, če tisti starši enako skrbe, da se njih malčki dobro pripravijo na prvo sv. obhajilo.

Masora pri Otaležu. — (Smrt.) — Zadnjič smo sporočili o smrti Marije Bizjakove. Pretekli četrtek zjutraj pa je na porodu umrla njena hči Apolonija Rekažne. Dva nepreskrbljena otročiča, zadnji ima šele par dni, sta brez matere.

Volče. — (Računi po pustu.) — Pust smo pregnali. Dolg je bil ta nori čas. Dobička ni nikomur prinesel razen krčmarjem. Letos tudi tem ne preveč. Malo nas je Volčanov, ki bi odobraval pustno norenje mladine; skoraj nobenega pa ni, ki bi ne obsojal našemljenega fanta, ki se je poskušal norčevati na pustni torek iz cerkvenih obredov. — Pred našo mlekarico je nehalo vpitje in igranje otrok. Prav tako, red naj bo povsod, znotraj in zunaj. Pa pomnimo še to, sloga in pravičnost sta zadrugi zelo potrebna. — Lahko smo delali v gozdovih v tej mili zimi, da bi le v marcu in aprilu nas ne opeharila. Drv smo veliko napravili, a prave cene nimajo, zato jih moramo shraniti za drugo zimo, da bo delo pošteno plačano.

Dreznica. — (Posnemajte!) — Tako lepega pusta še nismo praznovali v Dreznici. Zadnje tri dneve smo imeli češčenje najsvetejšega zakramenta; ves dan so se dekleta vrstila v cerkvi, v ponočnih urah so pa fantje molili. Ravenski fantje so darovali 32 lir, katere se porabijo za olepšavo Najsvetejšega. Najlepša hvala!

Sužid. — (Opustu.) — (Nasvet.) — Letošnji pust je tudi pri nas bil prav zanimiv. Posladkači so izmaknili 45 kokoši, znane ženske so pa prevzele opravljanje štirih parov, ki so se ustrašili samčevanja. Kaj bodo v pustu počele, še ni znano. — Letošnja zima, ki je bila brez snega, nas je zmozdila. Drva smo namreč spravljali v dolino po žici. Dobro bi bilo nategniti stalno žico.

Bate. — (Cerkveno petje. — Poroke.) — Ako ne bi bilo kje kake zamere, bi radi nekaj omenili o cerkvenem petju. Saj ni, da bi naši maloštevilni pevci slabo peli, le zbor je prešibek. Imamo nove močne orgle in k tem bi bilo treba močnejšega zbora. — Ta pust smo imeli tri poroke. To je znamenje, da se pri nas ne bojijo Luževega jarma.

Lokovec. — (Smrtna kosa. — Želja po cerkvi.) — Umrl je daleč na okoli poznani posestnik in kovač Štefan Podgornik, p. d. »Podrobar«. Učakal je častitljivo starost 87 let. Svoječasno je bil več let župan. Mož, poštenjak je užival splošen ugled. N. p. v m.! — Včasih smo se pritoževali nad cerkvijo, da je stara, da je grda itd.; toda kaj nam je bila, vemo šele sedaj, ko se moramo stiskati v majhni kapeli. Imamo sicer ob nedeljah dve maši, a pri zadnji je taka gneča, da ne vzdrži, kdor nima dobrih reber. Želja vseh je, da bi bila cerkev kmalu popravljena in bi se lahko vrtili vanjo.

Police. — Da smo dvakrat krepko plesali, niti ne omenjamo več. Bolj vas bo zanimalo, da smo začeli graditi vodovod. — V zakon sta se vzela Anton Podobnik in Keržišnikova. — Srečno!

Livek. — 28. februarja smo veseli sprejeli med se novega kurata č. gosp. Martinčiča, ki je doslej služboval v Solkanu. Bog daj, da bi dosti let med nami deloval! — Poročila sta se dva fanta z vrlima družicama. Obilo sreče! — Še neko razvado je treba pograti in jo zatreti. Nekatere mamice namreč izbirajo hčerkam ženine že v nežni mladosti. Vodijo jih tudi na plesne vaje. Ali ne kvari to nežnih src?

Iz Vipavske doline.

Vipava. — (Gozdne razmere.) — Pred kratkim so oblastva prepovedala nadaljnje izsekavanje gozda. Gozdarji seve niso zadovoljni. Tisti, ki so že prej posekali, se pa smejejo. Kljub temu imejmo vsi na misli, da gozda ne smemo kar naenkrat izsekati. Se nam bo otepalo. Kakšno je bilo pustno norenje, si lahko mislite. Na nekaterih skednjih so z glavami kar ob grede tolkli. Pa jim ni bilo mar.

Šmarje. — (Pozar. — Smrt.) — Jubilej. — 21. pr. m. ob treh zjutraj je začela goreti hiša posestnika Vrtoveca Franceta iz Šmarij št. 76. Kljub veliki burji se je posrečilo omejiti ogenj, da se ni razširil po celi vasi. Zasluga gre sosedom, ki so čuli plat zvona in vsi prihiteli na pomoč.

2. marca je umrl g. Vodopivec Anton od Čipih, najstarejši mož v fari. — Letos nameravamo praznovati 300 letnico ustanovitve naše farne cerkve.

Gorenja Branica. — (Ogenj.) — 26. februarja ob treh zjutraj je začelo goreti pri vdovi Stemberger od Kodretov. Sosedje so pridno pomagali gasiti. Ognjegasci so prihiteli bolj h koncu. Škode je 36.000 lir. — Koncem februarja je umrl 80 letni Josip Benko iz Čehovinov. N. p. v m.! — Vinske kapljice imamo še precej. Kupci, pridite!

Vel. Žablje. — (Redka obletnica.) — 4. marca je obhajal Anton Kodrič 90 letnico življenja. Možu kremenitega značaja in izklesanih besed kličemo: »Bog Vas živi do 100 let!«

Vrabče. — (Sv. misijon. — Tako si pojejo.) — Po 31 letih smo imeli sv. misijon. Bil je za našo faro velikega pomena. Ljudstvo se ga je udeleževalo v velikem številu. Vsa hvala gre našemu vrlemu g. župniku. Tudi pevci so vredni pohvale. — Pust je šel mimo nas. Večina fantov in deklet si poje:

Jaz ledih bom ostala,

ne mislim se ženit.

Bom ploh še pestovala

in ti ostaneš stric.«

Zalošče. — (Brez soli in tobaka.) — Pred enim letom je g. Just Lisjak opustil prodajo tobaka in soli. Ker nihče od sovaščanov ne prosi za obrtno dovoljenje, moramo drugam hoditi po sol in tobak. Tam pa soli večkrat ne dobimo, češ da imajo

le za svoje. Parkrat se je že zgodilo, da smo neslano jedli. — Pred kratkim je posestnik Jože Vižintin tako nesrečno padel, da si je zlomil nogo nad stopalom.

Iz goriške okolice.

Miren. — Nenadna smrt je 10. t. m. ugrabila čevljarskega obrtnika Ludovika Mužiča. Izenadila je vse, ki so pridnega gospodarja in družinskega očeta poznali. Zadel ga je kap in je bil v par trenutkih mrtev. Pokojnik je bil v življenju vesel družabnik. Veselilo ga je zlasti petje in še posebno godba, tako da je bil poznan pod pridevkom »Ludvik muzika«. Domača godba, katero je rajniki koj ob ustanovitvi tudi gmotno podprl, mu je na zadnji poti svirala žalne koračnice, pevski zbor pa mu je ginljivo zapel. Velika udeležba pri pogrebu je bila dokaz sožalja bridko prizadeti družini. N. p. v m.!

S Krasa.

Tomaj. — (Poroka.) — Ta predpust je bilo pri nas in v okolici precej porok. Dosti naših se je vzelo tudi v Argentini. V Šepuljah sta se vzela iz sosednih hiš g. Anton Orel in Milka Gečeva. Oba sta iz vrlih krščanskih hiš.

Sp. Ležeče. — (Ej, starši!) — Kadar greš skozi Ležeče, opaziš krdo otrok, ki se podijo okrog cerkve ter mečejo kamenje in stare škatlje v zvonove.

Opatje selo. — Pred dvema nedeljama je gostoval pri nas renški pevski zbor. Vodil ga je njegov vneti pevovalja g. Roman Pahor. Zbor je žel splošno odobravanje in je, tako upamo, spodbudil naše fante, da se bodo v še večjem številu oklenili našega cerkvenega pevskega zbora.

Pliskovica. — (Smrtna kosa.) — 1. marca je umrl po dolgem bolehanju posestnik in zvesti odbornik tuk. posojilnice Alojzij Šuc, po domače Jephov. Naslednjo nedeljo pop. se je vršil veličasten pogreb, katerega se je udeležil tudi cerkveni zbor. To je že četrti mrlič po novem letu, imamo pa le 2 nova farančka in še ta 2 v Koso veljah!

Divača. — 3. t. m. smo spremili k zadnjemu počitku železničarja Škrinjara Karla, ki se je smrtno ponesrečil pri eksploziji nekega kotla pri Obersnelu na postaji. Pogreba se je udeležilo obilo domačinov. Tudi tovariši iz Ferrare, kjer je rajnik služboval, so poslali zastopstvo. Pokojniku večni mir, potrži vdovi ter ostalim sorodnikom pa naše iskreno sožalje!

Repentabor. — (Novice.) — Pred malo časa smo spremili k večnemu počitku Antona Skabarja, p. d. Šnjoka iz Vel. Repna. Za njim je šel oni dan Anton Ravbar iz Vrhovelj. Bil je vzoren družinski oče. N. p. v m.! — Kmalu bomo prišli do dveh novih zvonov. Veliki nam je ostal; star je že 133 let in tehta 9 stotov. — Pripravljamo se, da bomo dobili električno razsvetljavo. To bo ravno prav prišlo zaradi kamnoseške obrti. Škoda, da je ravno

zdaj delo spet zastalo. Zato jih zopet par misli na Argentino. Tam doli jih je že okoli 100, to je deseti del občanov. Nekaterim gre dobro, drugi si pa žele peroti za nazaj. — Predpust nam je tudi odnesel dva farana. Marija Škamperle se je poročila v Črniče, Friderik Ravbar pa v Škofje v Istro. Obilo sreče!

Škoflje. — Mi Škofeljci se ne pohvalimo za vsako v »Novem listu«; zdaj pa le povejmo, da smo vendar imeli v pustu eno svatbo. Več novic bomo po pustu povedali.

Vel. Dol. — (Domov v grob...) — 2. marca je umrla 17 letna mladenka Roza Susteršičeva. Pred adventom se je pri teti v Bosni prehladila. Vsa čast fantom in dekletom, ki so na pustni terek spremili blago tovariško k večnemu počitku. Osamljenemu očetu, ki ima še enega sina in hčerko v Ameriki, želimo tolažbe v trpljenju.

Iz idrijskega kotla

in okolice.

Fantom in možem. — V ponedeljek, torek in sredo bodo v župni cerkvi duhovne vaje za vse fante in može. Začetek v ponedeljek ob pol deveti zvečer, v torek ob šesti zjutraj in pol deveti zvečer, na praznik sv. Jožefa pri prvi sv. maši slovesen sklep.

Poroka. — V nedeljo 9. t. m. se je poročil v Velenju naš rojak rudn. inž. Franc Uršič z Ido Kvartičevo. Na mnoga leta!

Novi grobovi. — Kruta pljučna bolezen je izkopala prerani grob komaj 29-letni Zofiji Premoserjevi. — V nedeljo smo spremili k večnemu počitku blago ženo, 63-letno vdovo Marijo Podobnikovo, mater kavarnarja Janeza Podobnika. Naj počivate v Bogu!

Nesreče. — V gorenji jami se je 30-letni Eržen Avgust pri delu tako nesrečno ranil s sekuro v nogo, da so ga prenesli v bolnišnico. Upanje je, da kmalu okreva. — Iz Leobna je prišlo sporočilo, da se je tam smrtno ponesrečil naš rojak rudar Gregor Šinkovec.

Koncert. — Izredno lep glasbeni večer smo imeli v soboto zvečer v hotelu Didič. Četvero umetnikov iz Trsta (dve violini, čelo, viola) je priredilo krasno uspeli koncert. Udeležba je bila precejšnja, zlasti iz vrst glasbenih krogov.

Sp. Kanomlja. — (Poroka.) — Poročil se je Janez Kobal iz Krnic, ki si je izbral za družico članico Mar. družbe Marijo Kendovo. Vso srečo!

Amerika. — Dne 5. t. m. so odpejli v idr. bolnišnico posestnika Ignacija Škvarčo, ki je že isti dan umrl v 65. letu starosti. V petek je bil prenešen v Sp. Idrijo in ob obilni udeležbi pokopan. N. p. v m.!

Gor. Kanomlja. — (Poroka.) — Dne 3. t. m. se je poročil Blaž Erjavec z Bončinovo Marijo. Bodita srečna!

Ledine. — V ponedeljek smo imeli lep domač praznik celodnevnega čiščenja presv. R. T.

Okno v svet.

V Indiji so se začeli boji.

»Novi list« je svoječasnno obširno poročal o narodnem gibanju v Indiji. Narodna stranka je pod vodstvom Mahatme Gandhija zahtevala na svojem letošnjem občnem zboru samostojnost Indije, to se pravi lastno, od Velike Britanije neodvisno državo. Pred tednom je Gandhi poslal angleškemu podkralju lordu Irwinu pismo, kjer ga sicer naziva svojega »dragega prijatelja«, a mu obenem naznanja, da bo 11. marca začel s pasivnim odporom proti angleškim oblastvom. Gandhi pravi, da je po njegovem mnenju sicer angleško gospodstvo nad Indijo pravo »prokletstvo«, toda on ne namerava nobenemu Angležu škodovati. Borba, ki se sedaj začena, ne sme nikogar prestrašiti, zakaj Indija hoče le svojo neodvisnost. Pasivni odpor, katerega organizira Gandhi, obstoji v tem, da se Indijci uprejo plačevanju davkov, posebno davka na sol, ki tlači revne sloje, da vsi Indijci izstopijo iz državnih in deželnih služb, da se prebivalstvo ne poslužuje angleških sodnij in da se vsi angleški oblastniki družabno prezirajo. Do 11. marca — pravi Gandhi v pismu — podkralj lahko najde še izhod iz položaja ali pa da Gandhija zapreti. Toda Mahatma Gandhi upa, da bo na njegovo mesto stopilo v tem slučaju deset tisoč indijskih sorojakov. Podkralj Irwin je odgovoril Gandhiju, da obžaluje zelo borbe, ki se bodo pričele proti javnemu redu in se bodo pričele proti javnemu redu in miru, a da hoče odločno braniti obstoj ječe zakone. Angleška oblastva so dala nato zapreti najožjega Gandhija, jevega sodelavca Vallabaja Patela. V odgovor je Gandhi proglasil splošno stavko delavstva in obrtnikov. Ko to pišemo, je borba v polnem teku. Gandhi koraka na čelu stotisočglave množice svojih pristašev iz kraja v

kraj, pozivajoč prebivalstvo k nepokornosti proti državnim oblastvom. Orožniki vlačijo indijske narodnjake v ječe, toda odpora ne morejo zlomiti. Gandhijev odpor ni sicer danes še nevaren za obstoj angleškega gospodstva v Indiji, a je zelo resno znamenje za bodočnost.

Napadi bolgarskih komitašev.

Komaj je bil med Bolgarijo in Jugoslavijo podpisan sporazum, s katerim so se uredili obmejni spori, so makedonski revolucionarji začeli iznova s svojimi napadi. Tako so 3. marca vrgli v obmejnem jugoslovanskem mestu Pirotu v hotel »National« dve bombi in kmalu za tem druge dve na ulico pred hotelom, in to v času, ko se je na ulici sprehajalo mnogo ljudi. V hotelu je bilo ranjenih 9, na ulici 16 oseb. Težko ranjenih je bilo 8, od katerih je ena umrla. Na ulici je nastala velika zmeda, katero so napadci izkoristili in zbežali.

Tri dni za tem, 6. marca, je bil v jugoslovanskem mestu Krivi Palanki izvršen nov napad. Makedonski revolucionarji so vrgli bombo pred neko kavarno in pobegli proti bolgarski meji. Občinski stražnik, ki je bil tam v službi, se je pognal za njimi, pa so nanj streljali in ga ranili. Orožniki so nadaljevali preganjanje napadalcev in ugotovili, da so »makedonstvujušči« zbežali proti bolgarski meji.

Ta dva napada so zelo ogorčila jugoslovansko javnost. Splošno trde, da je namen makedonskih revolucionarjev preprečiti, da bi med Jugoslavijo in Bolgarijo prišlo do popolnega zblizanja in dobrih prijateljskih odnosov. Jugoslovanski poslanik v Sofiji Ljuba Nešić je v imenu svoje vlade predlagal bolgarskemu zunanjemu ministru Burovu, da te napade preišče poseben jugoslovansko-bolgarski odbor, kar je bolgarska vlada sprejela.

Kaj se sliši po svetu.

Ciganski »primas«.

Vsako leto si izberejo ciganske tolpe iz srednje Evrope novega »primasa« ali kralja. Letos bodo imeli cigani občni zbor v nekem gozdu na Slovaškem. Ciganske družine se od vseh krajev že pomikajo proti določenemu mestu. Spotoma kradejo kot srake, ker morajo novemu izvoljencu pokloniti obilnih darov. Največ upanja za izvolitev ima star in prebrisan cigan Danijel, ki je bil že 100 krat zaprt.

Loterija.

Neki uradnik iz Cremona je sanjal, da se mu je prikazal že pred enim letom umrli prijatelj in da mu je rekel, naj poišče v nekem žepu zmečkan papirček. Res ga je našel in bral na njem številke 6, 3, 19 in 29. Stavil je v loterijo in dobil 342.500 lir. — Samo, da ne bo še kak novolistar sanjal o številkah.

Zaklad v dimniku.

Dva dimnikarja sta dobila te dneve pri čiščenju dimnika dragocen nakit, ki

je bil pred več ko desetimi leti izginil brez sledu. Tedaj je stanoval v hiši višji častnik z družino. Nenadoma je izginil nakit. Osunljen je bil častnikov sluga, ki so ga radi tega zaprli. Ker se pa ni izdal in ker je kmalu nato umrl, je vzel skrivnost s seboj v grob. Prišel je konec vojne, častnik se je izselil iz stanovanja in države in sedaj so ga brzojavno obvestili, da se je našel nakit.

Blaznež.

V mestu Defiance v Severni Ameriki je iz tamkajšnje norišnice zbežal blaznež. Zatekel se je na lastni dom, tam ubil svojo ženo in se z mrličem skrivil v podstrešje. Ko so ga hoteli aretirati, je začel streljati na policiste. Ker mu niso mogli do živoga, so varnostni organi z dinamitom pognali v zrak podstrešje in se na ta način rešili nevarnega človeka.

Bogata tatica.

V nekem mestecu v Pijemontu so stanovalci velike mestne hiše stalno

opažali, kako jim nekdo krade iz kleti drva, premog, stare zaboje itd. Neko noč so se stanovalci domenili in so šli stražiti v klet. Res se jim je posrečilo zasačiti tatu, ki je bila hišna stanovalka Angela Rosso, ki premore več kot pol milijona lir v denarju.

Zaklad v kačjem gnezdu.

Dva mesarja sta dospela, trudna od celodnevne hoje, do kamenite kočice v bližini Oatmana (Sev. Amerika). Že sta hotela prenočiti v zapuščeni koči, ko sta opazila, da gnezdi v njej družina klopotač. Nadaljevala sta svojo pot do Oatmana, kjer sta tudi prenočila, a drugo jutro sta se vrnila h koči. Z dinamitno patrono sta razstrelila kačje gnezdo, kjer se je po strelu pokazal vhod v klet. Stopila sta previdno v klet in dobila tu okostnjak mule, ki je imela še sedlo na sebi. Na sedlu je bila pritrjena v nepremočljivo blago zavita poštna vreča. Tu no tri je bilo kakih dve sto pisem iz leta 1849. Po izjavah starih ljudi iz Oatmana je bil pred meščansko vojno prav v bližini kočice umorjen neki poštni sel. Ista usoda je zadela njegovo živinče in morivci so vrgli mulo v vso pošto v klet. Znamke na teh dobljenih pismih pa predstavljajo velikansko vrednost, ker so dobro ohranjene in nekatere zelo redke. Newjorški strokovnjaki cenijo njihovo vrednost na 3 milijone dolarjev (t. j. 57 milijonov lir). Tako sta prišla mesarja po čudnem naključju do lepega premoženja. Kakor v pravljicah, kjer čuva zmaj zaklade.

Naročite si „Družino“!

Tudi hvala prepovedana.

V zadnjem »Novem listu« smo pričeli dopis iz Števerjana. Koloni pravi v njem, da jim po 10 letih dela in stradanja potekajo pogodbe z gospodarji in se pritožujejo proti enemu izmed njih, ker jim sili v podpis novo pogodbo, ki ni za briške razmere. Celolo sindikalne organizacije jo smatrajo za neprimerno.

»Isonzo« in »Popolo di Trieste« nas radi tega napadata. Govorili smo baje zlobno o 10 letih, da bi namignili na 10 letno vladanje Italije v teh krajih. To je eno. Drugo pa je, da so CELO sindikati na strani kolonov. »Celo« pomeni po njihovo, da se sindikati navadno za kolone ne brigajo. Gre torej za zahrbtnen napad na sindikate.

V odgovor tole:

1. Niti enemu čitatelju »Novega lista« razen tem gospodom ni padlo na um, da imajo desetletne, zasebne pogodbe kolonov kaj opraviti z Italijo, (ki vlada v teh krajih 12. in ne le 10. leto).

2. Izjavljamo, da so besede: »celo sindikati so s koloni,« napravile na naše brave ravno nasproten vtis, kakor gospodje mislijo. Če se Slovenec hoče sklicevati na višjo instanco in dokazati, da je pravica na njegovi strani, reče: »celo vlada«, »celo škof«, »celo minister« vidi, da imamo prav.

Ta slovenski način izražanja ni žaljiv, temveč nasprotno pohvalen. Da so koloni sami z gospodarjem nezadovoljni, je človeško, da se pa celo sindikati kot nepristranska višja inštanca postavlja na njih stran, to daje kolonskim zahtevam moč. Tako torej mislijo števerjanski koloni. Saj bi drugače ne prosili istih sindikatov ob koncu dopisa za pomoč.

Tako se celo hvala spremeni pri »Isonzu« v orožje proti »Novemu listu«. Človek res že ne ve, kako bi pisal, da bi »Isonzo« ne iskal dlake v jajcu.

Objave.

Zaradi rekurzov glede kongruie obrnite se po potrebi na starosto zbora!

* * *

Vojaško poveljstvo nam sporoča, da se prostovoljci v orožnike zopet sprejemajo, in sicer do 23. aprila t. l. Treba je spisati prošnjo in iti k zdravniku na poveljstvo (Distretto militare).

* * *

S 1. majem bodo otvorili 10-mesečni tečaj za podčastnike. Prošnje je treba predložiti do 31. marca. Priložiti je treba: krstni list, spričevalo o lepem vedenju, potrjeno od župana stva in prefektore, kazenski list (ne več kot 3 mesece star), šolsko spričevalo in državljanski list. Pojasnila daje vojaško poveljstvo.

* * *

Ministrski odlok razpisuje 18 mest za inženirje pri civilnem tehničnem uradu. Vsa pojasnila daje kabinetna pisarna na prefekturi.

* * *

Zavod za pospeševanje obrti sporoča, da je ministarstvo korporacij razpisalo skušnje za strojnike pri parnih kotlih. Pojasnila daje zavod za pospeševanje obrti v Gorici, via Morrelli št. 37.

* * *

Popravek. V spisu »Smrtna kosa« (zadnja številka) je bilo rečeno, da je umrl v Trstu 42-letni Ciril Kosmač — pravilno Ciril Kravos.

Tržaško posojilo.

Dne 1. marca 1930. se je vršilo žrebanje obveznic posojila tržaške občine iz l. 1916. Izžrebane so bile naslednje obveznice: 1433, 1175, 1465, 1076, 1381, 1873, 1922, 1843, 1777, 1721, 2236, 2004, 2324, 2464 in 2666.

Gospodarstvo.

Trg kmečkih pridelkov.

TRST, 11. marca 1930.:

Krompir ogrski 40, domači »Ida« (= Kamnik) 45, hrastovec 40, ameriški (rdeči) s Pivke 35 do 40, nov (iz Južne Italije) 120.

Zelenjad: rdeči radič 240 do 260, zeleni 210 do 240, radič za kuhanje 180, motovilec 300, cvetača 80, domača zelena 40 do 50, solata endivija 80, domača solata 200, vrzote 80, špinača 160 do 200, korenje 150, hren 300.

Jajca 25 do 45.

GORICA, 12. marca 1930.:

Zelenjad: špinača 100 do 110, zeleni radič 110 do 120, rdeči radič 70 do 100, motovilec 100 do 110, cvetno zelje (špros) 200, zelena 100, vrzote 30, brokoli 30 do 40.

Krompir 35 do 40.
Kmečko maslo 12 do 12.50, jajca 35 do 38.

Opomba: Ker je pomlad pred vrati, padajo cene v Trstu in v Gorici zelo naglo navzdol, kar je začetkom posta vsakoletni pojav. Krompirja je na trgu zelo mnogo. V inozemstvo gre še vedno po nekoliko različne zelenjadi, a povpraševanje pojema.

Prašiči, njihova nega in krma.

1. Hlev.

Hlev bodi gorak, najprimernejša temperatura je pri 10 do 15 stopinjah C. V mrzlih hlevih je pač možno pitanje odraslih prašičev, vzreja pujskov se pa v takih hlevih pozimi ne posreči. Stari leseni svinjaki so razmeroma še najbolj gorki, a so pretemni, kotci so premajhni, tudi se pri izbruhu nalezljive bolezni ne dajo dobro razkužiti. Nasprotno so masivni novi svinjaki sicer svetli in prostorni, a po večini vlažni in mrzli. Če niso opremljeni s prezračevalnimi napravami ali če so te pomanjkljive sličejo kletem. Taki slabo prezračeni svinjaki iz kamna ali železa so slabši od starih lesenih kolib. Najbolj priporočamo zidati stene iz opeke, strop naj bo pa zgrajen s tramovi, pod katere naj se pribijejo deščice. Tako nastane v stropu samem prazen prostor, ki skrbi, da ostane strop vedno suh in se delj časa drži.

Tla naj bodo napravljena iz opeke in zamazana povrhu s cementom. Pozimi položi nanje lesen pod, ki naj zavzema dve tretjini ali polovico prostora.

Posamezni oddelki hleva morajo biti prostorni. Izkušnja uči, da uspeva pitanje najbolj tam, kjer so mnogi enakomočni prašiči. Oddelki za svinje s prašički naj bodo 2 m široki in 2.75 m dolg; ob enem se napravi še majhen oddelek za prašičke, kamor se lahko zmuznejo skozi posebno pregrajo. Stene naj bodo zidane ali iz lesa, pri velikih prašičih 1.10 m visoke, pri prašičkih pa 0.90 m nad podom.

Okna naj stoje kolikor mogoče visoko nad stropom, da se s tem zabrani preprih. Vrata lahko vodijo tudi v druge prostore, na vsak način pa priporočamo največjo varčnost z vrati. Ako se zveže posebna kuhinja s svinjakom, naj vodi skozi njo vhod v hlev.

2. Nega prašičev.

Svinjaki se morajo vsak dan izkudati in temeljito pomesti. Nato potrosi po podu na kratko zrezano slamo, žagovino ali steljo. Ako stiljaš redno samo leseni pod, ga prašiči ohranijo snažnega in se ocedijo vedno le na določenem prostoru svojega oddelka.

Svinjak je treba najmanj enkrat na leto prebeliti. Obenem pokatrani železne dele, vse lesene pa namaži z razredčenim kreozotom ali z razredčeno karbolno kislino.

Vsi žlebovi v svinjaku morajo močno viseti, da se gnojica ne ustavlja. Mesto na paši se prašiči lahko razgibajo po potrebi tudi na dvorišču. Dvorišče pa naj ne bo tlakovano. Živali se morajo namreč pošteno zariti

Z žalujočim in potrjim srcem naznanjam vsem sorodnikom in znancem, da me je moja nad vse ljubljena predraga sestra

KARLA LASIČ

po kratki in mučni bolezni zapustila in se preselila v večnost.

Renče 7. marca 1930.

Žalujoča sestra: Josipina Lasič, Jakulini.

Nove vrste cigaret.

Italijanski tobačni monopol je dal razprodajalcem, pooblaščenim za razprodajo tujih cigaret, v razprodajo nove cigarete izdelane na otoku Rodu (Egejsko morje). Imenujejo se *Rodi* in *Samsoun*, stanejo po 30 in 36 stotink ena.

V teh cigaretah je najfinejši tobak iz oriente, ki je lahek, lepo dišeč, z malo nikotina. Cigarete so v lepih škatljah, z zlatim ustnikom ali brez njega.

VABILO.

Kmečka posojilnica v Podmelcu,
r. z. z n. z., vabi na

OBČNI ZBOR,

ki se bo vršil v nedeljo 16. t. m. ob 11. uri in pol dopoldne takoj po zadnji sv. maši v posojilničnem uradu s sledečim dnevnim redom: 1. poročilo načelstva in nadzorstva, 2. odobritev računskega zaključka za l. 1929., 3. volitev nadzorstva, 4. slučajnosti.

Načelstvo.

REDNI OBČNI ZBOR

Ljudske posojilnice v Prvačini

bo dne 30. marca 1930.

Dnevni red: 1. poročilo načelstva in nadzorstva, 2. odobritev rač. zaključka za l. 1929., 3. sklepanje o razdelitvi čistega dobička, 4. volitev nadzorstva, 5. slučajnosti.

Rač. zaključek s poročilom nadzorstva je na vpogled članom v uradu posojilnice.

Načelstvo.

Kmečka posojilnica v Vel. Žabljah
vabi k

REDNEMU OBČNEMU ZBORU,

ki se bo vršil v nedeljo, dne 30. marca ob treh pop. v uradnih prostorih. —

Dnevni red: 1. poročilo načelstva, 2. odobritev računa za l. 1929., 3. volitev načelstva in nadzorstva, 4. slučajnosti.

Načelstvo.

ZDRAVNIK

dr. L. SIMONITI,

bivši asistent za notranje bolezni, sprejema vsak dan v **Gorici,**

PIAZZA VITTORIA (na Travniku)
(nasproti gostilne »Fiegl«.)

od 9. - 12. in 3. - 4.

Ob sredah po četrti uri na lastnem domu v **Biljani v Brdih**

v zemljo. Tu najdejo važne zemeljske sestavine. Večkrat vrzi apno, oglje, pepel in zdrobljeno opeko na dvorišče, da zaužijejo prašiči od tega, kolikor se jim zljubi. Ob drevesih in močnih lesenih kolih se radi drgajo, v majhni luži se kopljejo. Dvorišče večkrat izčisti, zemljo vrzi na kompost in navozi novo.

V novejšem času je prišla zopet do veljave paša. Na mnogih krajih, kjer izrejšajo žlahtne prašiče, jim prepuste njivo z rdečo deteljo. Po žetvi spuste prašiče na strnišča, da poberejo izpadlo žito. Tam rišejo po krompirišču in iščejo nepobrane gomolje, v jeseni žro repno listje, ki je odpadlo. Pri tem se stalno opaža, da prija prašičem bolj raznovrstna krma. Pasejo naj se izmenoma: zdaj po strniščih, zdaj po krompirišču, zdaj po deteljišču. Pri dobri paši treba svinjam doma le malo krme.

3. Krmljenje prašičev.

Prašiče je treba krmiti trikrat na dan; pri tem se drži točno določenega časa. Ako so v svinjaku svinje z mladiči in pitani prašiči, začni pri svinjah, ker so najbolj nemirne. Pred krmljenjem korito izčisti. Če le moreš, ne daj vse krme hkrati, marveč v majhnih porcijah. Ne daj jim nikdar toliko, da jim jed ostane v koritih. Razume se pa, da morajo biti živali popolnoma nasičene, tako da po krmljenju ležejo in počivajo.

V krmi naj ne manjka soli, posebno če jim daš večjo količino krompirja. Na teden naj pride od 20 do 60 gr soli na glavo.

Po tretjem mesecu so najbolj pravna krmila: mlada detelja, repa, kuhan ali oparjen krompir, žitni ali sočivnati zdrob, oljčne tropine, posneto mleko, polno mleko, sirotka itd.

V začetku debelitve imajo živali velik tek; zato jim daj najprej manj vredna krmila. Kot temeljno hrano jim lahko pokladaš zeleno krmo, seneri drobir, repo, kuhan ali oparjen krompir. Obenem naj ne primanjkuje tečna krma; pri tem vpoštevaj, da zadostujejo v začetku manj vredna in zato bolj cenena živila, kakor koruza, rižna moka in mlato (iz tvornice pive). Ko so živali dobile že nekaj tolsče, pojema njih veliki tek. Zato se morajo krmiti odslej z boljšo krmo. Koruza, krompir in na debelo zdrobljeni ječmen so najbolj pripravna hrana.

Važna za debelenje sta se izkazala zdrob in ržena obloda. Blizu mlekaren je pri roki sirotka, ki je zelo tečna.

Ob sklepu pomni še to: »Mir in počitek pomenjata že polovico maščobe« in »Najbolj poceni je najhitrejšo pitanje«.

Porumenela pšenica.

Radi mile zime je ozimno žito raslo tudi v zimskih mesecih in na mnogih poljih vidite danes pšenico, ki ima rumene liste. Taki pšenici moraš nemudoma gnojiti s takoj delujočim dušičnim gnojilom, kot sta apneni nitrat (nitrat di calcio) ali čilski soliter (nitrat di soda). Na vsakih 100 m² potrosi sedaj po pol kg, začetkom aprila isto toliko gnojila.

LJUDSKA POSOJILNICA V MIRNU

bo imela *redni občni zbor* dne 30. marca t. l. ob 10. uri v svoji pisarni s sledečim dnevnim redom:

1. poročilo načelstva in nadzorstva,
2. odobritev računa za l. 1929.,
3. volitev načelstva in nadzorstva,
4. slučajnosti.

O d b o r.

LJUDSKA POSOJILNICA V VIPAVI,

r. z. z n. z., sklicuje *redni občni zbor* v nedeljo dne 30. marca 1930. ob treh popoldne v pisarni s sledečim dnevnim redom:

1. poročilo načelstva in nadzorstva,
2. odobrenje računa za l. 1929.,
3. volitev nadzorstva,
4. slučajnosti.

K polnoštevilni udeležbi vabi vse zadružnike n a č e l s t v o.

LJUDSKA POSOJILNICA V HUDAJUŽNI,

r. z. z n. j., sklicuje *redni občni zbor* v nedeljo dne 23. marca ob dveh popoldne v lastnih prostorih s sledečim dnevnim redom:

1. poročilo načelstva,
2. poročilo nadzorstva,
3. potrditev računskega zaključka za l. 1929.,
4. slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi o d b o r.

VABILO

k REDNEMU OBČNEMU ZBORU
Ljudske posojilnice v Bovcu,

ki se bo vršil 23. marca 1930. ob dveh in pol popoldne v društvenih prostorih s sledečim dnevnim redom: 1. čitanje zapisnika zadnjega obč. zbora, 2. poročilo načelstva, 3. potrditev računov za l. 1929., 4. volitev načelstva in nadzorstva, 5. slučajnosti. — V slučaju, da bi občni zbor ob napovedani uri ne bil sklepčen, se bo vršil pol ure pozneje z istim dnevnim redom in ob vsaki udeležbi drugi občni zbor in bo sklepčen ne glede na število navzočih članov. Načelstvo.

Ljud. posoj. za župno občino Kamnje,
vpis. zadruga z neomejenim jamstvom vabi k

REDNEMU OBČNEMU ZBORU,

ki se bo vršil dne 30. marca ob 3. uri popoldne v društvenih prostorih s sledečim dnevnim redom: 1. poročilo načelstva, 2. poročilo nadzorstva, 3. potrjenje računskega zaključka za leto 1929., 4. volitev načelstva in nadzorstva, 5. slučajnosti.

Opomba. — Ako bi ne bil zastopan deseti del zadružnikov, se bo vršil 1 uro pozneje drugi občni zbor na istem mestu in z istim dnevnim redom, ki sme sklepati brezpogojno.

VABILO

na OBČNI ZBOR

Kmetske posojilnice pri Sv. Luciji,

ki se bo vršil dne 25. marca ob 3. uri popoldne v župnišču. — Dnevni red: 1. poročilo načelstva in nadzorstva, 2. odobritev letnega računa za l. 1929., 3. volitev nadzorstva, 4. predlogi in slučajnosti. — V slučaju nesklepčnosti se bo vršil pol ure kasneje na istem mestu in z istim dnevnim redom drugi občni zbor, ki bo sklepal veljavno ne glede na število navzočih članov. Načelstvo.

VABILO

k rednemu občnemu zboru

Goriške ljudske posojilnice,

ki se bo vršil

v soboto, 29. marca t. l. ob 18. uri v združnih prostorih v Gorici, ulica Carducci št. 7 I., s sledečim dnevnim redom:

1. čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora,
2. poročilo načelstva,
3. poročilo nadzorstva,
4. odobritev računskega zaključka za 46. upravno leto 1929.,
5. razdelitev čistega dobička,
6. volitev nadzorstva,
7. slučajnosti.

N a č e l s t v o.

VABILO

k **XXIII. rednemu občnemu zboru** »Kmečke posojilnice« v Rihemberku, reg. zadr. z neom. zav., ki se bo vršil dne 23. t. m. ob treh popoldne v prostorih g. Kerševana s sledečim dnevnim redom: 1. poročilo načelstva, 2. poročilo nadzorstva, 3. odobritev rač. sklepa za l. 1929., 4. volitev nadzorstva, 5. slučajnosti.

N. B. V slučaju, da ne bo ob določeni uri zadostno število članov navzočih, se bo vršil občni zbor pol ure pozneje ob vsaki udeležbi. NAČELSTVO.

Opozarjamo cenjene odjemalce, da se je dne

19. februarja
zopet odprla

dobro založena trgovina tvrdke
G. Coretti,
naslednice tvrdke

G. Struchel,

Via Mazzini 36. — Via S. Caterina 7.

TRIESTE.

Bogata izbira volnine za moške in ženske, svilenine, žametov, bombaževine, platnine na metre in v izdelkih. Prti, brisače, kuhinjske cunje, robci, preproge, pregrinjala, zavese, preproge za hodnike in pri postelji, maje in nogavice za moške, ženske in otroke, rokavice, ovratnice, namramnice, podveze, čipke, trakovi in blago V VELIKI IZBERI. — Vse blago je novo, prvovrstno in se bo dalo ob otvoritvi na prodaj po **zelo nizkih cenah**, in sicer

PO TOVARNIŠKIH

kot poklon cenj. odjemalcem.

Cene stalne!

Nove postave.

VOJNOODŠKODNINSKE HIŠE IN DAVEK.

Vojne oškodovance opozarjamo, da morajo do 15. aprila vložiti rekurz, ako mislijo, da je njihova hiša oproščena davka za dobo 25 let. Glej 11. številko »Novega lista« od 6. junija 1929., kjer smo obširno pisali o tem predmetu pod naslovom »Hišni davek in vojna odškodnina«.

VOJNOODŠKODNINSKI DOLGOVI.

Veliko je vojnih oškodovancev, ki dolgujejo bankam (Hipotečnemu zavodu v Gorici ali pa Federalu v Benetkah) večje ali manjše svote. Ti dolgovi so nastali radi tega, ker je finančna intendantca izplačala manj vojne odškodnine kakor banka predujma. Marsikateri vojni oškodovanec je že prišel ob svoje posestvo zaradi teh dolgov. Da bi se olajšalo to strašno breme, je finančni minister predložil zbornici zakonski načrt, ki predvideva znatne ugodnosti. Na podlagi tega načrta bodo vojni oškodovanci lahko odplačevali dolgove v teku 30, v nekaterih slučajih pa v teku 15 let v enakih letnih obrokih.

Nadalje dovoljuje načrt tudi odpis obresti od 1. januarja 1930. dalje. O tem predmetu bomo še pisali, ko bo načrt uzakonjen. Vojni oškodovanci bodo za te olajšave vladi hvaležni.

O PLAČILNEM PROTESTU.

Večkrat smo že v prejšnjih člankih govorili o protestu. Zato moramo razložiti pojem in pomen meničnega protesta.

Kdaj se lahko dvigne protest?

Treba je razlikovati dva slučaja:

1. upnik protestira, ker ni hotel trasat priznati (akceptirati) menice; zato se ta protest imenuje akceptni protest, ki pride v poštev le pri trati in nikdar pri lastni menici;

2. upnik pa lahko in v določenih slučajih tudi mora protestirati, ako ni hotel glavni dolžnik plačati menice, ko je zapadla. To je plačilni protest, ki je v rabi pri lastni menici in pri trati.

Kaj je protest?

Protest je javna listina, ki neizpodbitno dokazuje, da je upnik zahteval od trasata, da prizna (akceptira) menico ali od glavnega dolžnika, da jo plača in da ni dosegel ne enega ne drugega. O akceptnem protestu smo že pisali na drugem mestu, tu je govor le o plačilnem protestu.

Kdaj je treba dvigniti plačilni protest?

V plačilnem protestu notar ugotovi, da je upnik zahteval pravočasno plačilo menice in da iz določenih razlogov ni dobil plačila. Plačilni protest je treba dvigniti, če ni glavni dolžnik plačal menice, ko je zapadla. Vprašanje pa je: ali mora upnik vedno dvigniti protest, če ni bila menica izplačana ob zapadlosti? Nel

Tu veljata dve pravili:

Uglednemu občinstvu naznanjam, da bom v kratkem otvoril na glavnem trgu

v Ajdovščini

ново, bogato opremljeno

mirodilnico

(drogerijo)

z vsakovrstnimi barvami, čopiči, olji, firneži itd. iz najboljših domačih in inozemskih tvrdk, z veliko zalogo raznih kemičnih izdelkov za zdravljenje pokvarjenega vina, za čiščenje sodov itd. po prav nizkih cenah.

Za obilen poset se toplo priporoča lastnik

VALLI FERRUCCIO,

mногоletni vodja znane

»Mazzolijeve« mirodilnice v Gorici.

Velika priložnost!!!

Velika zaloga volnenine visoke 150 cm, vredne 35 lir za meter se prodaja po L 16.50.

Zaloga popelina za srajce po L 3.95.

Platno za srajce, 150 cm visoko, po L 4.50.

Domače platno, 80 cm visoko, po L 3.50.

Platno »Madonna«, težko, 80 cm vis., po L 2.80.

Jajčna kožica, najfinejša, 80 cm vis., po L 2.90.

»Thibet«, črn, fin, 90 cm visok, po L 3.90.

Saten, črn, težak, 120 cm visok, po L 3.90.

Saten, črn, svetlikast, 140 cm vis., po L 6.90.

Frštanj, dobre barve, po L 1.50.

Platno iz lanu, 80 cm visoko, po L 5.90.

Panama za srajce, 80 cm visoko, po L 2.90.

Nogavice, oprsniki, maje, srajce, rokavice, naramnice, robci, brisače itd. itd. — Vsi predmeti so prvovrstni, prodajamo jih po tovarniških cenah.

MARIJA ACCERBONI — TRST,
Zaloga manufakture, tkanin in blaga.
Via Genova št. 21.

Proda se v Ljubljani
v sredini mesta

hiša

z dobro vpeljano gostilno, 14 avto-garažami (so vse zasedene), mehanično delavnico, 3 stanovanji in velikim dvoriščem; vse je v najboljšem stanju. Celo posestvo je bilo pred enim letom prenovljeno. Gostilna, delavnica in eno stanovanje se lahko izprazni s 1. majem 1930. Potrebni kapital Lit. 200.000— do 300.000—. — Naslov prodajalca se izve pri upravi lista.

Največja delavnica ur in zlatnine v Trstu. Kupuje krone po najvišjih cenah.

L. P O V H
TRST — Piazza Garibaldi 2/1.

Moške in ženske

NOGAVICE

vseh vrst in najtinejših barv,

po cenah brez konkurence

dobite le v trgovini

ÖHLER

Corso V. E. III št. 16

TRST

Corso V. E. III št. 16

1. Plačilnega protesta ni potrebno dvigniti, ako hoče upnik postopati le proti glavnemu dolžniku in če ne gre za popolnoma domicilirano menico. Le popolnoma domicilirano menico je treba vedno protestirati, ako je glavni dolžnik ne plača ob zapadlosti. Drugače pa ni upnik niti dolžan zahtevati plačila, ko menica zapade, ker ostane menica še pet let veljavna, če tudi je že zapadla. Šele po preteku petih let zastara menična pravica.

Kaj naj pa napravi dolžnik, če up-

nik ne zahteva plačila, ko je menica zapadla? Od dneva, ko menica zapade, mora dolžnik plačati 5% obresti. Če se hoče dolžnik oprostiti tega bremena in tudi neprijetnosti, da bi moral pet let imeti vedno denar na razpolago, mora položiti menično svoto pri sodnji. O pologu ni niti dolžan obvestiti upnika; troške in morebitni riziko nosi upnik.

2. Ako pa gre za popolnoma domicilirano menico in če hoče upnik postopati tudi proti nadomestnim dolž-

nikom (to je pri trati proti trasantu = izstavitelju trate in žirantom ter pri lastni menici proti žirantom in njihovim porokom), mora upnik vedno dvigniti protest, če ni dosegel plačila od glavnega dolžnika.

Kdaj je treba dvigniti protest?

Plačilni protest je treba dvigniti najbolj pozno v teku dveh delavnih dni, odkar je menica zapadla. Protest mora napraviti notar ali sodnijski uradnik (ufficiale giudiziario).

U D I N E Via Savorgnana 5 V I D E M

Po znižanih cenah

(Al Ribasso)

največje skladišče tkanin v Furlaniji. Redna prodaja na račun lombardijskih in pijemontskih tvorničarjev. Glavno skladišče v Milanu. — Poslovodja skladišča v Vidmu: DANTE CAVAZZINI.

Pri pregledovanju knjig iz l. 1929. smo ugotovili da je čez 100.000 drugorodcev nakupilo blaga v naših skladiščih. To je največje dokazilo, da je blago po nizkih cenah več vredno kot vsa konkurenca. Zaradi tega uspeha, opozarjamo cenjene odjemalce, da je našo glavno vodstvo v Milanu sklenilo izročiti vsakemu odjemalcu hranilno knjižico. Poleg tega ostane še vedno veljavna določba, da plačamo vožnjo iz Gorice do Vidma in nazaj vsem tistim, ki nakupijo pri nas čez 200 lir blaga; kdor nakupi čez 500 lir blaga, mu plačamo še kosilo; kdor pa kupi čez 1000 lir blaga prejme še poseben dar.

V naslednjem navajamo nekatere predmete s cenami:

Obrobljeni robci	L 0.40	Rute za na glavo črne in barv.	L 2.25	Brisače, barvane, gobaste	L 4.90
Čajni prtíči	L 0.60	Panama za moške srajce	L 2.50	Prtenina 150 cm	L 4.90
Robci z robom »ažur«	L 0.80	Platno za moške srajce, po tipu »Cormons«	L 2.25	Platno »scuola« 150 cm	L 5.90
Obrobljeni prtíči	L 0.90	Zefir za moške srajce	L 2.95	Črtano blago za hlače 130 cm	L 5.90
Otroški povoji	L 0.90	Obposteljna prepr. reklam	L 2.95	Srajce ali spod. hlače vezene	L 6.90
Moške nogavice, fantazija	L 1.—	Jajčna kožica »M. B.«	L 2.70	Volnen poplin za žen. obleke	L 5.90
Brisače za kuhinjo	L 1.25	Madapolam finejši	L 2.25	Svila »crép maroquin«	L 4.20
Mešane plenice	L 1.25	Trliž za blazine in žimnice, 100 cm	L 2.95	Žamet za lovce, poseb. vrste	L 7.50
Gobaste plenice	L 1.25	Svila za ženske halje	L 2.75	Bombaževina 240 cm za rjuhe	L 6.90
Brisače crép	L 1.50	Platno »scuola« 80 cm	L 3.20	Pobeljeno platno za rjuhe 240 cm	L 8.50
Gobaste brisače	L 1.80	Pletene ženske spodnje hlače	L 2.75	Servis za 6 oseb	L 17.50
»Oxford« za srajce	L 1.60	Platno za rjuhe 150 cm	L 3.95	Rjuhe z rob. »ažur« 160×270	L 18.50
Domače moške nogavice	L 1.50	Ženske podsuknjice	L 2.50	Posteljno pogrinjalo iz tež. kega trikoja	L 22.—
Platno »candida«	L 1.50	Perkal »Re dei bleu«	L 3.60	Rjuhe za 2 osebi, vezene	L 29.90
Napol volnene žen. nogavice	L 1.50	Moške nogav. iz škotske niti	L 2.50	Podložene odeje	L 29.—
Perkal za predpasnike	L 1.80	Šaten barv. za prešive 100 cm	L 3.90	Voln. odeja »bordo jaquard«, finejša	L 45.—
Platno »Madonna«	L 1.90	Šaten črn, fin. vrste 120 cm	L 4.20	Podložena odeja, šaten fin.	L 40.—
Platno »Madonna«, posebno	L 2.20	Žamet za lovce	L 4.90	Žimnice s 14 kg žime	L 45.—
Barvane nogavice z dv. peto	L 1.95	Bombaževina za rjuhe 150 cm	L 4.50		
Svila fantazija, meš., za halje	L 1.95				
Naramnice	L 2.50				

Bogata zaloga bombaževin, moškega in ženskega blaga, napravljenega perila, lanenega in bombažastega platna vseh širin, volnenih odej, posteljnih pogrinjal, zaves, preprog, predmetov za tapetnike, neposredno uvožene volne in žime za blazine, celotnih oprem za gostilne, zavode, itd. itd.

Cene stalne.

Sprejemamo naročila tudi po pošti.

Cene stalne.

Poseben popust razprodajalcem.

Postrežba v slovenskem in nemškem jeziku.

U D I N E Via Savorgnana 5 V I D E M

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje št. 177: Sosedu dolgujem več sto lir. Pred pričami sva se dogovorila, da mu jih plačam ob določenem času. Kljub temu, da ta čas še ni nastopil, zahteva sosed denar. Ali sem prisiljen plačati? — **Odgovor:** Če rok še ni zapadel, niste dolžni plačati.

Vprašanje št. 178: Ali bomo kdaj dobili odškodnino za civilno obleko, ki smo jo kot vojaki odložili v vojaških avstrijskih skladiščih in za katero smo delali l. 1925. prošnje na županstvu? **Odgovor:** Mislimo, da bo tudi ta odškodnina enkrat izplačana. Kdaj in kako, ne vemo. Na haški konferenci se je to vprašanje spremenilo. O predmetu izidejo novi zakoni, o čemer bomo že poročali.

Vprašanje št. 179: Sem letnika 1911. in bi šel med finančne stražnike. Kam naj se obrnem? **Odgovor:** Vprašajte za pojasnilo na bližnji postaji finančnih stražnikov. (Vi v Cerknem).

Vprašanje št. 180: Bil sem tri leta pri orožnikih, tri leta pri policiji, od katere so me radi majhnega prestopka odpustili. Dvakrat sem šel potem brez potnega lista v inozemstvo in sem bil obsojen na 7 mesecev zapora. Ali smem napraviti prošnjo za državno službo? **Odgovor:** Prošnjo smete napraviti, a mislimo, da ne bo ugodno rešena.

Vprašanje št. 181: Moj sin je bil med vojno v arzenalu v Puli in umrl. Ali imam pravico do pokojnine? **Odgovor:** Pokojninski zakon ne priznava službe v arzenalu za vojaško, zato bo Vaš rekurz najbrže odbit.

Vprašanje št. 182: Upravičenci (ne vsa vas) imajo skupen pašnik in morajo imeti pooblaščenca, da ga upravlja. Kdo imenuje pooblaščenca, podeštati ali upravičenci? **Odgovor:** Pravico imenovati pooblaščenca imajo le upravičenci.

Vprašanje št. 183: Napravila se mi je bula, katero mi je občinski zdravnik prerezal, nato rano izčistil in obvezal. Računal mi je zato 300 lir. Ali ima pravico toliko računati? — **Odgovor:** Tarifo za občinske zdravnike imajo na občini. Če se Vam zdi znesek previsok, naprosite zdravnika, da Vam račun zniža. Če ne bi hotel ničesar popustiti, naprosite obč. načelnika, da posreduje med Vami in zdravnikom. Če bi tudi ta ne hotel ničesar ukreniti v Vašo korist, pišite pismo prefektu.

Vprašanje št. 184: Sem oče osmih polnoletnih otrok, od katerih je 6 od doma. Premoženje sem izročil že l. 1921. Napravil sem prošnjo za pokojnino po padlem sinu, a je bila odbita. Ali imam pravico do pokojnine? — **Odgovor:** Nimate pravice, ker imate več sinov in ker padli ni bil Vaša edina ali glavna podpora. Razen tega ste imeli lastno premoženje.

Vprašanje št. 185: Ali je upanje, da bo izmenjan v lire denar, ki je bil naložen v Ljubljani pred 3. novembrom 1918. in ga ni bilo mogoče izmenjati? — **Odgovor:** Ni upanja.

Vprašanje št. 186: Dobivam kot invalid pokojnino. Ali lahko dvignem vso pokojnino hkrati? — **Odgovor:** Ne morete dvigniti hkrati, vsak korak je brezuspešen.

Vprašanje št. 187: Prvi sin, letnika 1909., je bil lansko leto potrjen. Napravil sem prošnjo za skrajšano vojaško službo, ker ni imel drugega sina še 16 let. Koliko časa bo moral služiti, ker ni bil lani vpoklican in je medtem drugi sin že prekočil 16. leto? — **Odgovor:** Najbrž 18 mesecev.

Vprašanje št. 188: Ali je zakonito, da odda posestnik v najem zemljišče takemu, ki dobi z lastnega zemljišča več pridelka kot ga sam potrebuje, noče pa dati v najem za isto ceno

Kmetovalci!

Ko boste na tržni dan sv. Jelerja kupovali razna semena, vpoštevajte priznano dejstvo, da se pri meni dobijo najboljše semena, in pazite tudi na napis nad vratmi trgovine:

„VINOAGRARIA“

Agronom: **JUST UŠAJ,**
Gorica,
Piazza della Vittoria 4.

VELIKA PRILIKA.

S. LEVI, Trieste, via S. Lazzaro 9.

Velika razprodaja vsega zimskega blaga.

PAR PRIMEROV:

Lantenis po L 1.90, 2.— in 2.40 meter.
Flanela v vseh barvah po L 2.80.
Frštajn, močan, za srajce po L 2.70.
Flanela, težka po L 4.—.
Plahte po L 11.50.
Plahte volnene od L 28.— naprej.
Pregrinjala za postelje po L 16.—. — Prilika za neveste.
Madapolam »Sole« po L 2.80.
Kotonina, platno, »Madonna« po L 2.40.
Jajčna kožica »Pele uovo« po L 2.70.
Platno »Douglas« po L 2.90.
Platno »Madonna«, vis. 150 po L 4.40.
Platno »Famiglia«, vis. 150 po L 4.60.
Platno, laneno, vis. 150 po L 4.80.
Platn. brisače na meter po L 2.70, 3.40 in 3.90.
Prtiči, izgotovljeni po cent. 95.
Prti na meter od L 4.40 naprej.
Poplin za srajce od L 3.60 naprej.
Saten v vseh barvah po L 2.80.
Saten črn po L 2.80, 4.50 in 7.—.
Cajh za hlače od L 5.50 naprej.
Zamet za hlače od L 7.— naprej in vsakovrstni predmeti po konkurenčnih cenah.

PAZITE NA ŠTEVILKO!

Za obuvale rabite

SAMO

ki
ohra-
ni,
omeči
in
osvetli
iz-
delek

SIDOL COMPANY

TRST — Via S. Zaccaria štev. 4
Telefon N.ro 72-73.

GOSTILNA

s hišo za stanovanje, dobro vpeljano tobakarno, drvarnico, dvoriščem, gozdom, kamnolomom, s travniki in poljem in z uporabo skupnega gozda se proti takojšnjemu plačilu proda. — Divača 16.

Dr. Emil Gresic,
sin,

zdravnik in porodničar,
bivši asistent kr. bolnišnice za porodništvo in ženske bolezni v Turinu,

dr. Gresic Emil - oče,
zdravnik,

sprejemata v **Gorici,**

Piazza Vittoria štev. 5 (na Travniku),
na isti strani, kot je cerkev.

V ŠOLI

je otrok daleč od vašega nadzorstva in lahko oboli na glistah, ki so nevarne črvesne zajedavke.

V vsakem takem slučaju dajte vašim otrokom ČOKOLADNI BONBON ARRIBA PROTI GLISTAM, ki takoj in gotovo uniči vse gliste.

V zelenih zavitkih po L. 1.—
Prodaja se v vseh lekarnah.

CARRIBA

ČOKOLADNI BONBON PROTI GLISTAM

ubogemu, ki nima niti pedi zemlje? — *Odgovor:* Tak posestnik se ne pregreši proti obstoječemu zakonu, pač pa proti krščanskim načelom.

Vprašanje št. 189: Deček je po nesreči razstrelil granato, ki je ranila dva sosedova otroka, za katera je oče moral plačati v bolnišnici nad 1000 lir. Ali mora trpeti vse stroške oče ranjenih otrok ali jih pa mora povrniti oče dečka, ki je granato razstrelil? — *Odgovor:* Po zakonu mora plačati stroške oče ranjenih otrok. Pošteno pa je, da se domenita in plačata vsak polovico.

Vprašanje št. 190: Pred tremi leti je umrl poročeni brat brez otrok. Sedaj je umrla še njegova žena, moja svakinja. Ali imam pravico do dediščine? — *Odgovor:* Ako je umrl brat brez oporoke, ste imeli Vi pravico do polovice dediščine, njegova žena (Vaša svakinja) od ostalega. Po svakinji pa Vam ne pritiče dediščina, ker niste ž njo v sorodstvu.

Vprašanje št. 191: V Ameriki imam brata letnika 1908. Koliko časa bi moral služiti in kdaj bi bil vpoklican, če bi se letos vrnil? — *Odgovor:* Najbolje bo, da se brat pouči glede vojaščine pri ital. konzulatu v Ameriki. Najbrže bo moral služiti 18 mesecev, pod orožje bi pa moral takoj.

Vprašanje št. 192: Katera serija beneških obilgacij bo letos izžrebana? — *Odgovor:* Druga serija.

Vprašanje št. 193: Eni otroci dobivajo v šoli brezplačno vse šolske potrebščine (zvezke, knjige, itd.), za druge pa morajo plačati starši. Kaj pravi v tem oziru zakon? — *Odgovor:* Troške za šolske potrebščine otrok morajo plačati starši. Kdor je revež, naj napravi na šolsko vodstvo prošnjo, da daruje otrokom šolske potrebščine.

Vprašanje št. 194: Ali smem skladati drva ob sosedov zid, če sem lastnik zemljišča tik do zida? — *Odgovor:* Ne smete brez dovoljenja, ker bi se zid lahko kvaril.

Vprašanje št. 195: Ali smo dolžni plačevati od prašičev po 20 lir na glavo, čeprav jih zakoljemo doma? — *Odgovor:* Občinski davek od prašičev je treba kljub temu plačati.

Vprašanje št. 196: Pred vojno sem se pokvaril pri delu in sem dobival pokojnino naravnost z Dunaja do l. 1922., potem pa nič več. Kaj mi svetujete? — *Odgovor:* Vprašajte zavarovalno družbo, ki Vam je plačevala pokojnino, zakaj je ustavila izplačevanje. Ko dobite odgovor, se oglasite če treba zopet.

Vprašanje št. 197: Kupil sem hišo z zemljiščem od bratov, ki so bili vsi enaki gospodarji. Ker niso poravnali odstotka, zahteva regijski urad plačilo od mene. Ali sem dolžan plačati? — *Odgovor:* Plačajte, bratje pa Vam morajo povrniti, in sicer vsi enako, ker so sodelarno odgovorni.

Vprašanje št. 198: Sosedova in moja bajta se držita skupaj. Sosed viša del hiše in hoče napraviti okna na mojo streho. Ali mu lahko zabranim? — *Odgovor:* Sosed sme napraviti le okna z železno mrežo, odprtine pa ne smejo presegati 10 cm.

Vprašanje št. 199: Sosed me je pred leti naprosil za začasen prehod čez skupni klanec. Nato sem sosedu večkrat opozorila, da je more dovoljenje prenehalo, o čemur pa ni hotel nič slišati; trdi, da je v polnem pravu. Kdo je v zmoti? — *Odgovor:* Sosedu lahko zaprete pot. Če ne bo uvaževal Vaše prepovedi, ga lahko tožite radi motenja posesti.

Kupovalci

posnemalnikov,

zapomnite si nekaj enostavnega: ni dovolj, da kupite le stroj, treba je izbrati stroj take znamke, ki vam jamči točno delo, hitro in neprestano delovanje nadomestnih delov in pristojno ter trajno postrežbo stroja.

„Alfa Laval“

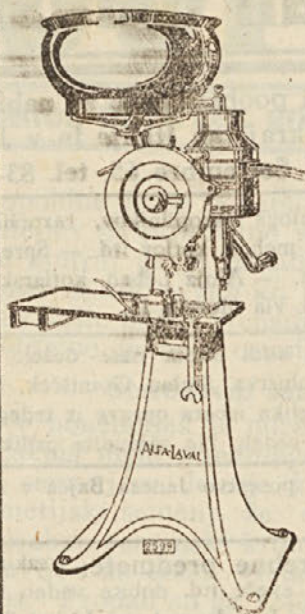
separator

vam vse to jamči in ne ukani zaupanja, ki ga stavite vanj. **Varujete se ponarejevalcev!**

Družba ALFA LAVAL - Milan,
via Farneti 5

Nadzornik za Julijsko krajino:

Corrado Ban - Gorica, via Ponte Isonzo št. 35.

ZDRAVNIK

dr. Gresic Adalberto,

starejši sin,

sprejema vedno v svojem
ambulatoriju

v GORICI,

na Travniku (Piazza Vittoria) št. 14/1.
nad lekarno Cristofoletti.

TOLMIN

Zdravnik - kirurg - zobni zdravnik

dr. P. Ugo Netzbandt,

izvežban na klinikah na Dunaju in v Monakovem
(na Bavarskem)

sprejema

v Tolminu vsako soboto in nedeljo
(pri drju Bussiju),

v Gorici druge dneve v tednu (via Dante 10).

Darila

za poroke in krste

dobite v zlatarni

F. BUDA,

Trst, Corso Garibaldi 35,
via Roma 16.

Zobni zdravnik
dr. Robert Hlavaty

sprejema

od 9. do 13. in od 16. do 19. ure

v TRSTU

via S. Lazzaro št. 23-II.

Ob sredah in sobotah ordinira

v POSTOJNI

Josip Kerševani, Gorica,

Piazza Cavour št. 9.

Zaloga šivalnih strojev svetovnoznanih tovarnih „MUNDLOS“ in „PFAFF“, dvokoles originalnih BIANCHI, gramofonov, samokresov, pušk in vseh nadomestljivih delov imenovanih predmetov.

Mehanična delavnica:

GORICA — Piazza Cavour št. 5

Benčin „LAMPO“

Benčin „LAMPO“

Najboljši pletilni stroji nemške tovarne „Sandler & Graff“. Brezplačen pouk v umetnem vezenju in pletenju.

Telefon št. 415. Brzojavke: KERSEVANI - GORIZIA. CICLI

Tvrška Teod. Hribar - Gorica

CORSO G. VERDI št. 32

priporoča svojim starim odjemalcem domače in inozemsko biago vrst, posebno veliko izbero črnega sukna za čest. duhovščino in platno znanih tovarnih Regenhart & Raymann za cerkvene prta.

Perilo za neveste od najnavadnejših do najfinejših vrst in vsa potrebno za njihovo popolno opremo.

SLAGO SOLIDNO.

CENE ZMERNE

Širite „NOVI LIST“

Valuta — tuji denar.

Dne 12. marca si dal ali dobil za	
1 dolar	19.07 lir
1 angl. funt	92.84 lir
100 dinarjev	33.75 lir
100 šilingov (avstr.)	269.— lir
100 čeških kron	56.62 lir
100 nemških mark	454.— lir
100 švic. frankov	369.75 lir
100 franc. frankov	74.75 lir
100 belg. frankov	266.— lir

Beneške obveznice 74.20; obveznice »Consolidato« 79.90.

Loterijske številke

dne 8. marca 1930.

Bari	70	48	25	40	4
Florenca	74	76	34	72	57
Milan	64	75	61	29	43
Neapelj	58	87	44	62	31
Palermo	86	19	35	75	37
Rim	14	7	29	78	48
Turin	80	90	16	48	82
Benetke	55	1	12	17	9

Semnji v prihodnjem tednu.

Nedelja, 16. marca: Buje.

Ponedeljek, 17. marca: Gorica, Prem, Motovun, Št. Peter.

Torek, 18. marca: Svetivinčenat, Tinja pri Pazinu.

Sreda, 19. marca: Ricmanje, Št. Viška gora, Soča, Barban, Brešca.

Četrtek, 20. marca: Buzet, Komen, Tržič, Bazovica, Vipava.

Sobota, 22. marca: Sežana.

Krojačem, šiviljam, nešiviljam!

Mesečni in 14-dnevni tečaji. Poučuje se tudi italijanski in južnoamerikanski sistem. Posetnikom preskrbimo dovoljenje za bivanje in službe v Jugoslaviji. Pouk potom pošte. Krojno učilišče, Ljubljana, Stari trg 19, vodja F. Potočnik, odlikovan v Italiji za krojnega profesorja. Učna potrdila v Italiji veljajo.

VELIKE DOHODE

SPOMLADANSKEGA BLAGA
je dobila tvrdka

ALL' ECONOMIA FAMILIARE

Trst - Piazza Ponterosso N. 5

Madapolam	od L. 1.90 dalje,
platno »Madonna«	od L. 2.50 dalje,
platno za rjuhe, 150 cm vis.	od L. 4.50 dalje,
jajčno platno (priložnost)	od L. 2.80 dalje,
cefir za srajce	od L. 1.70 dalje,
kreton, velika izbira	od L. 3.50 dalje,
perkal, dvojna višina	od L. 3.90 dalje,
oxford, težek	od L. 3.20 dalje,
musola, voln., v vseh barvah	od L. 10.80 dalje,
batist, barvan, za perilo	od L. 2.80 dalje,
rigadin	od L. 2.50 dalje,
brisače, platnene, na meter po	od L. 2.90 dalje,
volnina za obleke	od L. 12.50 dalje.

Bogata izbira nogavic, maj, gobastih brisač, robcev, platnenih rjuh v vseh višinah, čipk, ročnih del itd., itd.

Vse cene brez odbitka, ker so itak najnižje v Trstu.

Odgovorni urednik dr. Engelbert Besednjak.

Tiskala Katoliška tiskarna v Gorici,

Riva Piazzutta štev. 18.

Mali oglasi.

Vsaka beseda stane 50 stot., debelo tiskana 1 liro, najmanj 5 lir. — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo. Če je navedeno posebno geslo, pošljite ponudbe ali odgovore v zaprtem ovitku, na katerem je navedeno geslo

Edini pooblaščenec za nabiranje oglasov za naš list v tržaški občini, starih pokrajinah Italije in v Jugoslaviji je: Pubblicità G. Cehovin, Trst, viale XX Settembre 65, tel. 83—34.

Velika zaloga škropilnikov, razpršilnikov, žveplalnikov, mehov, kotlov itd. — Sprejemam vsa popravila. — Alojz Leban, kotlarski mojster v Gorici, via Morelli 15.

Pohištvo nudi širom naše dežele znana industrija pohištva Stefan Gomišček, Solkan 280. Tu je velika izbira oprave iz trdega lesa po najnižjih cenah. Ne zamudite priliko!

Proda se posestvo Janeza Bajca v Ajdovščini št. 39.

Vse pogrebne predmete: vsakovrstne rakve, vence, sveče itd. dobite vedno 20 odstotkov ceneje kot drugod pri Josipu Saksidi, Dornberg štev. 3, skladišče štev. 4.

Učenka, izučena v trgovini z mešanim blagom, išče zaposlenosti. Sprejme tudi druge službe. — Naslov pri upravi pod »Pridna«.

Zlatnino in srebrnino, staro, kupujem vedno po najvišjih cenah. Vsa popravila kar najhitreje. — Birmska, poročna in krstna darila. — Moderna zlatarna, Corso Verdi št. 13 (Gorica, nasproti novemu Zelenjadnemu trgu).

Čevljarskega učenca sprejemem. Hrana in stanovanje po dogovoru. Trst, via Fonderia 6.

Gramofone, gramofonske plošče (tudi slovenske), fotografske potrebščine na drobno in debelo dobite v knjigarni Wokulst, Gorica, Corso Vitt. Eman. III. štev. 7.

Zgodnji holandski krompir z belim mesom, pripoznan za najboljšega, dobite pri zadrugi na Vogerskem.

Najboljše belo in črno vino, žganje, izborne likerje, marsalo in vermut dobite po ugodnih cenah in tudi v manjših količinah v Gorici, via Ascoli 31, blizu Piazza de Amicis (na Kornu). Nasl. Dav. Bolaffio.

Prodajam 200 kg pristnega medu. — Cena po dogovoru. — Grlj Anton — Podgrad 40.

Iščem pekovskega vajenca, krepkega, pridnega in iz poštene rodbine. Naslov pove uprava.

Hišo z vrtom v Gorici prodajam ali oddam v najem. — Naslov pri upravi.

Zdravilne posebnosti. Lekarna G. Castellano, last F. Bolaffio, Trst, via Belli, vogal via dell' Istria 7, tel. 64—85.

Jajca za valenje (bele pasme »Leghorne«) se dobe pri Perutninskem zavodu v Hraščah pri Postojni. Kos po 2 liri. — Kokoši znesejo po 280 do 300 jajc letno.

Pristen brinjevec dobite samo še pri Andreju Koritniku, Dolenja vas 50, p. Senožeče.

Parno peč za »impregniranje« in sušenje lesa kupim. — Pošljite ponudbe z navedbo moči. — Mirko Rupnik, stroj. miz., Idrija, pri Sv. Trojici 58.

Krasne, nove orgle z 10 ped. registri prodajam. Cena 16.500 lir. Oglela si jih lahko vsakdo. Več pove tovarna Ivan Kacin, v Gorici, Piazza N. Tommaseo 29.

Prodajam ali oddam v najem hišo s štirimi prostori in eno njivo v Križu 34 pri Tomaju. Ponudbe pod »2.000« na Pubblicità Cehovin — Trieste.

Krojačnico prodajam ali oddam v najem po dobrih pogojih. Naslov pri Pubblicità Cehovin — Trieste, Viale XX Settembre 65.

Trgovino z mešanim blagom, dobro upeljano, na prometnem kraju oddam v najem sposobnemu in poštenemu trgovskemu pomočniku. — Naslov pri upravi.

Acetilenski aparat, dobro ohranjen, z vsemi pritiskinami in kosilni stroj tipa »Deering« prodajam po nizki ceni. — F. Kaučič — Preval.

Večjo množino semenskega krompirja, pristne in zanesljive vrste imam na prodaj. Krompir ne gnije, ampak ostane zdrav in dober. Jožef Travižan — Št. Peter pri Gorici 139.

Trgovina jestvin sprejme vajenca. Naslov je pri trž. podupravi.

Kupim hišico z vrtom blizu Trsta. — Naslov je pri trž. podupravi.

Imam na prodaj vso opravo za trgovino v dobrem stanju. Cena po dogovoru. — Pavla Markič, Illova 142, p. Podmelec.

V Ajdovščini, zraven cerkve, prodajam vsakovrstno stavbeno opako, šamot opako za štedilnike, majolične plošče in raznovrstne cementne izdelke po najugodnejših cenah. — Znidaršič.

Rihenberška gospodarska zadruga nazna, da je otvorila v Ajdovščini zalogo lastnega vinskega pridelka.

Zlatarna - urarna.

G. STEINDLER - TRST

via G. Gallina 2. — — — — — Telef. št. 74-11

Izbera darov za

poroke, krste in godove.

Popravlja er izboljšuje zlatnino in srebrnino.

TOLMIN.

Preizkušeni
zobni zdravnik
ROBERT BERKA

SPREJEMA
kot doslej
vsako nedeljo pri
drju Serjanu v Tolminu,
ostale dni pa
v **GORICI, Corso Verdi 36.**

NASLOV »NOVEGA LISTA« JE:
»Novi list«, Gorizia, via Mameli 5.
Ni treba dodajati ničesar drugega.